

Байрамингиз муборак, азиз устозлар!

(2-бетда ўқинг).

Минтақаларнинг иқтисодий
ривожига банк кредитлари.....7

Ўзбекистон суғурта бозори:
2015 йил I ярми якунлари.....9

БАНК АЖДОРОННОМАНИ

Банк ходимлари, ишбилармонлар ва тадбиркорларнинг ҳафталик газетаси

ISSN 2010-6602

1995 йил январдан бошлаб нашр этилмоқда

№ 39 (1010), 2015 йил 1 октябрь

www.banknews.uz

Халқаро ҳамкорлик истиқболлари

Ўзбекистон банклари ассоциациясида Корея Республикаси Экспорт-импорт банки (Эксимбанк)нинг Жанубий Корея иқтисодий ривожига роли ва Ўзбекистон билан ҳамкорлигига бағишланган семинар бўлиб ўтди. Унда икки мамлакатнинг банк-молия соҳаси вакиллари, тегишли вазирлик ва идоралари раҳбарлари иштирок этди.

Тадбир Эксимбанк президенти Ли Дук Хуннинг мамлакатимизга ташрифи доирасида ташкил этилиб, унда Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги ҳамкорлик бошқа соҳалар қатори савдо-иқтисодий, молиявий ва инвестициявий йўналишда ҳам изчил ривожланиб бораётгани, бунда икки давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилаётгани таъкидланди.

2014 йилда Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми 2 млрд. АҚШ долларидан ошган. Бугунги кунга келиб, Ўзбекистонда Жанубий корейлик сармоядорлар билан ҳамкорликда ташкил этилган 412 корхонанинг 68 таси тўла ушбу мамлакат сармояси асосида ташкил этилган. Юртимизда Жанубий Кореянинг 79 та компанияси ваколатхоналари фаолият юритмоқда. Семинарда сўзга чиққан

газ, кимё, машинасозлик, тиббиёт ва таълим каби кўплаб соҳаларда изчил ривожланиб бормоқда. Корейлик ишбилармонларнинг бир неча йиллардан буён бу ерда кўним топиб, самарали ишлаётгани фикримиз далилидир.

Жумладан, айти пайтда Эксимбанк Сургил кони негизида бунёд этилаётган Устюрт газ-кимё мажмуасининг асосий кредиторларидан биридир. Банк бу йирик лойиҳага бир миллиард АҚШ доллари миқдорида кредит ажратган. «Навоий» эркин индустриал-иқтисодий зонасида ҳам Жанубий корейлик ишбилармонлар муваффақиятли фаолият юритмоқда.

Тадбир давомида «Асака» акциядорлик-тижорат банки билан Эксимбанк ўртасида 160 млн. АҚШ доллари миқдорида кредит тақдим этиш бўйича битим имзоланди.

– Корея Республикаси Экспорт-импорт банки билан «Асака» акциядорлик-тижорат банки ўртасидаги ҳамкорлик 2007 йилдан буён давом этиб келмоқда, – дейди «Асака» АТБ Ташқи иқтисодий алоқалар ва валюталар операциялари департаменти бошлиғи Бехзод Аҳадов. – Томонлар ўртасидаги дастлабки кредит битими 20 млн. АҚШ доллари ҳажмида амалга оширилган бўлса, бугунги кунга келиб, келишув миқдори 160 млн. АҚШ доллари етди. Мазкур маблағларнинг асосий қисми юртимизда автомобил саноатини ривожлантиришга йўналтирилмоқда.

Назира МАВЛОНОВА.

2015 йил — Кексаларни
эъзозлаш йили

Устозлар тажрибаси ёшлар учун ибрат

«Агробанк» акциядорлик-тижорат банкида «Кексаларни эъзозлаш йили» ҳамда «Ўқитувчи ва мураббийлар кун» муносабати билан уч авлод учрашуви ташкил этилди.

Унда мазкур банк тизимида узоқ йиллар меҳнат қилган нурунийлар ҳамда айти пайтда муассасада «Устоз-шогирд» анъаналарининг давомчилари бўлган фахрий банкчилар ва ёш мутахассислар иштирок этди.

Тадбирни «Агробанк» АТБ бошқаруви раиси ўринбосари

Икром Ўрозкулов кириш сўзи билан очиб, йиғилганларни байрам билан қутлади. Банкнинг бугунги барқарорлигида катта авлод вакиллари алоҳида ҳиссаси борлигини таъкидлаб, уларга чуқур миннатдорчилик билдирди.

(Давоми 2-бетда).

Замонавий корпоратив бошқарув услублари

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси томонидан вилоятда фаолият юритаётган акциядорлик жамиятлари раҳбарлари иштирокида амалий семинар ташкил этилди.

Тадбир Президентимизнинг 2015 йил 24 апрелдаги «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-4720-сонли Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 28 июлдаги «Давлат улуши бўлган акциядорлик жамиятлари ва бошқа хўжалик юритувчи субъектлар фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонларини жорий этиш тўғрисида»ги 207-сонли қарори ижросига бағишланди.

(Давоми 3-бетда).

Маълумки, мамлакатимизда стратегик лойиҳаларни ҳаётга татбиқ қилишда иштирок этаётган Корея Республикаси Эксимбанки Ўзбекистон Республикасининг Осиё-Тинч океани минтақасидаги асосий шерикларидан бири ҳисобланади. 1999 йилдан буён Ўзбекистонда мазкур банк маблағлари ҳисобидан 935 млн. АҚШ доллари миқдоридаги лойиҳалар амалиётга татбиқ этилди. 2012 йилдан буён умумий қиймати қарийб 1,2 млрд. АҚШ доллари лойиҳалар амалга оширилмоқда, яна 900 млн. АҚШ доллари миқдоридаги лойиҳалар ишлаб чиқилмоқда.

Эксимбанк президенти йиғилганларни Жанубий Кореянинг ижтимоий-иқтисодий тараққиёт босқичлари, жаҳон ишлаб чиқаришидаги ўрни, халқаро молиявий-инвестициявий жараёнлардаги иштироки, тўплаган бой тажрибаси билан таништирди. Ўз навбатида, юртимизнинг иқтисодий салоҳияти хусусида ҳам тўхталди.

– Ўзбекистон табиий ресурсларга бой, улкан иқтисодий ва интеллектуал салоҳиятга эга мамлакат, – дейди Ли Дук Хун. – Ўзаро манфаатли серқирра ва истиқболли муносабатларимиз савдо, иқтисодиёт, молия, нефть-

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН КУРСИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2015 йил 29 сентябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлар учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйдаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	1839,41	1 Канада доллари	1967,27	1 Норвегия кронаси	307,32	1 евро	2940,95
1 Англия фунт стерлинги	3983,65	1 Хитой юани	411,52	1 Польша злотийси	693,73	10 Жанубий Корея вон	21,97
1 Дания кронаси	393,05	1 Кувейт динори	8675,63	1 Сингапур доллари	1836,97	10 Япония иенаси	217,82
1 БАА дирҳами	713,66	1 Россия рубли	39,91	1 СДР	3673,48	*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.	
1 АҚШ доллари	2621,00	1 Украина гривнаси	121,25	1 Туркия лираси	861,26		
1 Миср фунти	334,74	100 Ливан фунти	173,88	1 Швейцария франки	311,69		
1 Исландия кронаси	20,49	1 Малайзия ринггити	595,68		2676,40		

Айрим хорижий валюталарнинг ўтган ҳафтага солиштирма кўрсаткичи:

1 USD ▲ 2621,00 – (2615,91) | 1 EUR ▼ 2940,95 – (2974,92) | 1 GBP ▼ 3983,65 – (4038,70) | 10 JPY ▲ 217,82 – (217,54)

BAYRAMINGIZ MUBORAK, AZIZ USTOZLAR!

1 октябрь — Ўқитувчи ва мураббийлар куни

Устозлар тажрибаси
ёшлар учун ибрат(Давоми. Бошланиши
1-бетда).

— Юртбошимиз таъкидлаганларидек, ҳар қандай жамиятнинг ёши улуг одамларга бўлган эътибори ва ғам-хўрлиги унинг маданий даражасини белгилайди. Ўзбекиона қилиб айтганда, кексаларга ҳурмат-эҳтиром, меҳроқибат кўрсатиш маънавий ҳаётимизнинг том маънода ажралмас қисмига айланган. Жумладан, «Агробанк» тизимида ҳам турли байрамлар арафасида жамоадаги, қолаверса, айти пайтда нафақада бўлган банк ходимлари учун алоҳида тадбирлар уюштириш ва шу орқали уларга эҳтиром кўрсатиш анъанага айланиб қолган. Ушбу «Ўқитувчи ва мураббийлар куни» муносабати билан ташкил этган кечамиз ҳам устозларимиз руҳини кўтариб, уларнинг ўз касбларига бўлган гурурини оширишга хизмат қилишдан умидвормиз.

Таъкидлаш жоиз, айти пайтда мазкур банк тизимида 400 нафардан зиёд тажрибали ходим (шундан уларнинг 151 нафари Марказий аппаратда) фаолият юритиб, улар 2780 га яқин ёш мутахассисларга устоз сифатида соҳанинг нозик қирралари юзасидан йўл-йўриқ кўрсатмоқда.

Шунингдек, «Агробанк»нинг вилоятлардаги бош бошқарма ва филиалларида 20-30 йилдан ортиқ вақт давомида меҳнат қилган 648 нафар нафақада бўлган устоз-мураббийлар мавжуддир. Учрашувда улар номи зикр этилар экан, 1990-95 йилларда «Ўздекхонсаноатбанки»

(ҳозирги «Агробанк») бошқаруви раиси лавозимида ишлаб, муҳим тадбирларни амалга оширган Абдурафик Аҳадов шахсига алоҳида тўхталинди.

— Устозимизнинг мустақиллик йилларида нафақат Ўзбекистон банк тизими, балки республикамиз иқтисодиётининг истиқболи йўлида фаол жамоатчи сифатида амалга оширган ишлари бугун барчамизга ибрат бўлмоқда, — дейди Икром Ўрозқулов. — Улар ўша пайтларда ташаббускорлик, принципиаллик хислатлари билан бозор муносабатлари тамойиллари асосида банк тизимини барқарорлаштириш, унинг моддий-техник ва кадрлар базасини мустаҳкамлаш ҳамда банк хизматларини замон талаблари асосида тубдан янгилашга катта ҳисса қўшди.

Учрашувда ёшлар ҳам сўз олиб, устозлар тажрибаси ёш авлод учун дастуриламал бўлаётгани, хусусан, тизимда жорий қилинган «Устоз-шогирд» анъаналари уларнинг нафақат касбда камол топишига, балки шахсий ҳаётла-

ридаги пасту баландликларни осон енгилшга хизмат қилаётгани таъкидланди.

— Халқимиз орасида устоз кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўғалар, деган нақл бежиз айтилмаган, — дейди «Агробанк»нинг Пластик карталар билан ишлаш бошқармаси бошлиғи Зафаржон Мамажонов. — Қанчалик кучли билимга эга бўлмайлик серқирра банк соҳасида тажрибали мутахассис кўмагига таяниш айти муддаодир. Ёш бўлишимга қарамай бугун тизимда масъулиятли лавозимни адо этаяпман. Бунда, албатта, устозларим Вилюра Мидохатовна, Наима Комиловна ҳамда Мелитожи Қовунбоевичларнинг катта ҳиссаси бор. Фурсатдан фойдаланиб, уларни байрам билан табриклаган ҳолда сиҳат-саломатлик ва кексалик даврини мазмунли ўтказишларини тилаб қоламан.

Тадбир сўнггида «Агробанк»даги ёш ходимлар томонидан устозлар шаънини улуғлаб тайёрланган театрлаштирилган томоша намойиш этилди.

Наргиз АХМЕДОВА.

Ҳам оқил раҳбар, ҳам
доно мураббий...

Ҳаётда шундай инсонлар борки, улар билан ҳамсуҳбат бўлганда пурмаъно сўзлари ва панду насиҳатларини тинглаб дилингиз яйрайди. Орадан маълум вақт ўтганидан кейин ҳам ушбу нурли сиймоси кўз олдингиздан кетмайди, яна суҳбатидан баҳра олгингиз келади. Шу истак қалбингизни тўлқинлантиради. Бундай инсонлар бизнинг йўлимизни нурафшон этиб, ёритиб турувчи мангалага ўхшайди.

Республика банк тизими фахрийси, мураббий-устоз Боқижон Паттохович Халилов шундай азиз ва мўътабар инсонлардан бири эди.

Боқижон Халилов 45 йилдан ортиқ салмоқли ва сермазмун меҳнат фаолияти билан мустақил Ўзбекистон Республикаси банк тизимининг шаклланиши ва такомиллашувига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди.

У одамларнинг дардини тушуниш, камтарлик, қаноатлилик, эзгулик улашишдек хайрли ишларга ўз умрини бахшида этди. Чунки агар инсон олдиға эзгу мақсад қўйиб интилса, йўлида учраган қийинчиликларни мардонавор енгса, албатта, кўзлаган ниятиға етади. Боқижон ота ҳам ҳузур-ҳаловатидан эрта кечди. Ўзининг ҳаёт йўлини банк тизимининг келажигига, навқирон авлод тарбиясига бағишлади, Ватани, эл-юрти олдидаги бурчини шараф билан бажарди. Ҳақиқатан ҳам ишнинг кўзини билган одамда гап қўп.

Боқихожи ота фарзандларни оқил ва меҳнатсевар қилиб тарбиялаб вояға етказди, улар бугун эл-юрт хиз-

матида. Шу билан бирга, кўплаб шогирдларни ҳам етиштирдиларки, мамлакатимиз банк тизимининг турли бўғинларида фидокорона меҳнат қилиб келмоқдалар. Уларни санаб адоғига етиб бўлмайди. Боқижон ота Ҳазрат Навоийнинг «шерни енган ўғлон мард эмас, балки нафс итин енган инсон баҳодир» деган сўзларини тез-тез такрорлаб турар эдилар.

Залворли қадам ташлаб, ҳазил-хузул қилиб юрган Боқижон Халилов ҳозир сифимизда эмас. Аммо унинг доно маслаҳатлари ва ўғитлари биз билан бирга, бизга қувват, бизга мададкор. Устознинг ҳикматга тўла ҳар бир гапи, камтарлиги, оддийлиги, қўлидан келадиган яхшилиқни, ёрдамни ҳеч бир кишидан аямаслиги, доимо яхши гап билан ходимларнинг кўнглини кўтаришлари ҳамиша ёдимизда, юрагимизда. Шундай табарруқ инсонларни хотирласак, умр йўлини ўргансак арзийди.

Музаффар Жўраев,
Ўзбекистон Республикаси
Марказий банкининг
Республика инкассация
хизмати ўқув комплекси
директори ўринбосари.

Етук шогирдлар устоз салоҳиятини белгилайди

Ёшлар камолоти йўлида билими, иқтидори ва ҳаётини бахш этаётган устозлар меҳнати ҳамма замонларда ҳам қадр топиб, ўзлари эса, эъзозланиб келинган. Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси «Бухгалтерия ҳисоби, таҳлил ва аудит» кафедраси профессори Абдуғофур Ибрагимов бугун шогирдлари наздида ана шундай ҳурмат ва эҳтиромга лойиқ инсон сифатида эътироф этилади.

1 октябрь — Ўқитувчи ва мураббийлар куни арафасида уюштирган суҳбатимизда устоз мазкур заҳматли касбнинг залворли йўллари хусусида фикр билдириб, жумладан шундай деди:

— Устозлик масъулиятининг икки муҳим шарт бор. Булар — ушбу вазифани мукамал адо этиш ҳамда унинг самарадорлигини таъминлаш.

Ўттиз етти йиллик фаолиятим давомида талабалар қатори фанни чуқур ўрганишга, уни ёшлар онгига сингдиришнинг ўзига хос йўллари топишга ҳаракат қилиб келаяпман. Бугунги ахборот асрида кўпчи-

лик буни давр талаби деб билади. Аслида эса, бу касб масъулиятidir.

Устозлик мақомини уни тасдиқловчи хужжат ёхуд меҳнат жамоаси эмас, балки шогирдларнинг тугал фикри, баҳоси тасдиқлайди. Шунингдек, соҳа вакилларининг бу даражага етишиши шогирдларининг маълум ютуқларга эришган даври билан боғлиқдир. Шунинг учун ҳар қандай ўқитувчи ва мураббий учун вақти келиб таълим-тарбияда сарфланаётган кучига яраша жавоб олиши муҳим аҳамият касб этади.

— Ҳаётингизда ўчмас из қолдирган устозингиз, унинг шахс сифатидаги фазилатлари ва касбий ма-

ҳорати ҳақида гапириб берсангиз?

— Ўрта маълумотни Жиззах вилоятининг Бахмал туманида олганман. Мактабимизда барча фанлар чуқурлаштирилган ҳолда малакали ва маҳоратли муаллимлар томонидан олиб бориларди. Демокчи бўлганим, менинг бугунги даражага етишимизда илк саводимни чиқаришга ҳисса қўшган барча устозларимнинг ўрни бор. Уларнинг эътибори ва талабчанлиги билан мактабни олтин медаль билан тамомлаб, Тошкент халқ хўжалиги институтига имтиёзли равишда қабул қилиндим.

Институтда эса, мутахассислик, жумладан, бухгалтерия ҳисоби, назорат, тафтиш ва таҳлил фанларидан дастлабки сабоқни берган устозларим Маҳмуд Амиров, Тўлқин Юлдашев, Кўчқор Раҳмонов ва Борис Цойлар мен учун қадрли. Улар менинг олим бўлишимга ишонч билдирган биринчи устозларимдир.

Бундан ташқари, М.В.Ломоносов номидаги Москва давлат университети иқтисодиёт факультетининг аспирантура бўлимида таҳсил олган кезларимда Анатолий Шеремет, Алексей Аксененко, Иван Ламыкинлар «Агросаноат комплексида норматив ҳисобни такомиллаштириш» мавзусида номзодлик ишимни ўз вақтида ёқлашимга яқиндан кўмаклашди.

Мустақиллик йилларида бозор иқтисодиётига мос келадиган бухгалтерия ҳисобининг халқаро стандартларини ўрганишга катта эътибор берилди. Устозларимдан олган билим ва кўникмаларим 1994-1996 йилларда Тошкент молия

ISLOHOTLAR SAMARASI

Замонавий корпоратив бошқарув услублари

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Тадбирда таъкидланганидек, Президентимизнинг фармони асосида акциядорлик жамиятларида корпоратив бошқарув тизимини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишлари белгилаб берилди. Бунда тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш, акциядорлик жамиятлари фаолиятининг самарадорлигини тубдан ошириш, бўлажак инвесторлар учун уларнинг очиклиги ва жозибадорлигини таъминлаш, замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий қилиш, корхоналарни стратегик бошқаришда акциядорлар ролини кучайтириш учун қулай шароитлар яратишга алоҳида эътибор қаратилди.

– Давлатимиз раҳбарининг 2015 йил 24 апрелдаги ПФ-4720-сонли фармони талабларидан келиб чиқиб, Тошкент вилоятида чет эл капитали иштирокидаги акциядорлик жамиятларини ташкил этиш, хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш учун қулай шароитлар яратиш, эски бўлинмалар ва лавозимларни тугатиш, замонавий халқаро стандартлар ва бозор иқтисодиёти талабларига мос янги бўлинма ва лавозимларни жорий этиш, акциядорлик жамиятларига хорижий менежерларни жалб қилиш ҳамда миноритар акциядорлар ролини ошириш йўлида қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда, – дейди **Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси бошлиғи ўринбосари Миразим Миртолипов**. – Хусусан, вилоятда ҳозирда 95 акциядорлик жамиятидан 51 таси фаолият юритиб, 37 таси фармон талаблари билан тугатилиши ва қайта ташкил этилиши ҳамда 7 таси қўшимча шакллантирилган рўйхат бўйича қайта ташкил этилиши белгиланган. Бугунги кунда фаолият юритиб келаётган

51 та акциядорлик жамиятининг ташкилий тузилмалари жамиятларнинг умумий йиғилишларида кўриб чиқилди ҳамда фармон талабларига мувофиқлаштирилди. Мазкур жамиятлар уставига акциядорлик жамияти ижро органининг раҳбарини тайинлаш тўғрисидаги қарор, одатда хорижий менежерлар ҳам иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида қабул қилиниши юзасидан ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди. Шу билан бирга, тугатиш ва қайта ташкил этиш белгиланган 37 акциядорлик жамиятининг 34 тасида (шундан 11 таси туман МТПлар ҳисобланиб, уларни вилоят МТПлар бирлашмасига бирлаштириш ҳамда филиал сифатида қайта ташкил этиш ишлари ниҳоясига етказилди) тугатиш ва қайта ташкил этиш ишлари якунланди. Қолган 3 та акциядорлик жамиятларида эса банкротлик жараёни расмийлаштирилмоқда. Бундан ташқари, қайта ташкил этиш мақсад қилинган 7 акциядорлик жамиятида уларнинг фаолияти самарадорлигини ошириш ва корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш комиссияси томонидан қўшимча рўйхат шакллантирилиб, айни пайтда қайта ташкил этиш ишлари амалга оширилмоқда.

Тошкент вилояти ҳудудидаги устав фондида давлат улуши мавжуд 16 та акциядорлик жамиятларининг 31 нафар раҳбарлари жорий йилнинг 14 август куни корпоратив бошқарувнинг замонавий услублари ва принциплари, менежмент ва мар-

баларини ўстириш ва аниқ натижаларга эришишларини таъминлаш мақсадида корпоратив бошқарувнинг замонавий услублари ва принциплари, менежмент ва маркетинг, ахборот-коммуникация технологиялари ҳамда уларни ишлаб чиқаришни бошқаришда татбиқ этиш, янги қабул қилинган Президент фармонлари ва қарорлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорларини чуқур ўрганиш бўйича қисқа муддатли курслар, семинарлар ва иқтисодий ўқишлар ташкил этиш режалаштирилди.

Акциядорлик жамиятларининг ижро органи таркибига хорижий менежерларни жалб этиш юзасидан аттестация якунлари бўйича бўшаган лавозимлар, республика миқёсидаги йирик корхоналарга янгича фикрлайдиган, замонавий талабларга жавоб берадиган юқори малакали раҳбарлар, шунингдек, хорижий менежерларни жалб этиш чо-

ралари кўрилмоқда. Маълумот учун таъкидлаш жоизки, бугунги кунда Тошкент вилояти ҳудудидаги 51 акциядорлик жамиятидан 3 таси – «Ангрен Пак», «Аммофос Максам» ва «Максам Чирчиқ» корхоналарида хорижий менежерлар меҳнат шартномаси асосида фаолият юритмоқда.

Ҳозирда Тошкент вилоятида 95 акциядорлик жамиятидан 51 таси фаолият юритиб, 37 таси фармон талаблари билан тугатилиши ва қайта ташкил этилиши ҳамда 7 таси қўшимча шакллантирилган рўйхат бўйича қайта ташкил этилиши белгиланган. Бугунги кунда фаолият юритиб келаётган 51 та акциядорлик жамиятининг ташкилий тузилмалари жамиятларнинг умумий йиғилишларида кўриб чиқилди ҳамда фармон талабларига мувофиқлаштирилди.

кетинг, ахборот-коммуникация технологиялари ҳамда ишлаб чиқаришни бошқариш тизимини билишлари юзасидан Давлат рақобат қўмитаси раҳбарлигида ҳудудий аттестация комиссияси томонидан аттестациядан ўтказилди. Унинг натижаларига кўра, 7 та акциядорлик жамиятининг 7 нафар раҳбар ходими эгаллаб турган лавозимига нолойиқ деб топилди.

Шундан келиб чиқиб, акциядорлик жамиятлари раҳбарлари малакасини ошириш, уларнинг тажри-

Хулоса қилиб айтганда, корпоратив бошқарувнинг замонавий услублари ва принципларини, менежмент ва маркетингни, ахборот-коммуникация технологияларини ишлаб чиқаришни бошқаришда жорий этилиши акциядорлик жамиятларида ишлаб чиқариш барқарорлигини таъминлаш, экспорт салоҳиятини ошириш, хорижий турдош корхоналар билан рақобатлашиш имконини бермоқда.

Бобур САТТОРОВ.

институтининг докторантура бўлимида ўқиб юрган кезларим асқотди. Қисқа давр ичида «Қўшма корхоналарда бухгалтерия ҳисоби», «Хориж сармояларининг бухгалтерия ҳисоби», «Ижара ва кичик корхоналарда бухгалтерия ҳисоби», «Бухгалтерия ҳисобининг халқаро стандартлари» номли ўқув қўлланма ва китоблар чоп эттирдим. 1996 йилдан Академиянинг «Бухгалтерия ҳисоби, таҳлили ва аудит» кафедраси мудири сифатида ишлаш билан бир қаторда докторлик диссертацияси устида иш олиб бориб, 2002 йилда уни муваффақиятли ҳимояладим. Шундан сўнг иқтисод фанлари доктори илмий даражасини олиш учун диссертациялар ҳимояси бўйича Бирлашган ихтисослашган кенгаш аъзоси бўлиб, докторлик ва номзодлик диссертация ишларининг ҳимоясида илмий раҳбарлик ва оппонентлик қилдим. Менинг раҳбарлигимда 2 та докторлик ва 8 та номзодлик диссертацияси ҳимоя қилинди.

Бугун тизимда бир неча ўнлаб ёшларга устозлик қилиб, мазкур касб давомли эканлигига, барча

эришган ютуқларим замирида устозларим меҳнати ётганлигига амин бўлмоқдаман.

– **Сиз фаолият юритаётган тузилмага қандай вазифалар юклатилган? Эришилган муваффақиятлар омили нимада?**

– Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси Президентимизнинг 1996 йил 2 майдаги «Ўзбекистон Республикасининг Банк-молия академиясини ташкил этиш тўғрисида»ги 1460-сонли Фармонида асосан ташкил этилган бўлиб, унинг асосий мақсади банк, молия, солиқ иши ва инвестициялар соҳасига юқори малакали раҳбар ходим ва мутахассисларни тайёрлашдан иборатдир. Мазкур мутахассислар инглиз тилини яхши ўзлаштирган ҳолда ўз мутахассислигининг назарий билими ва амалий кўникмаларини пухта эгаллаб, хорижнинг нуфузли таълим ва тадқиқот марказларида, халқаро ва хорижий молия институтларида малака оширишга эришадилар.

Айни пайтда Академия республикамиз банк-молия соҳасида ўқув, ўқув-услубий, илмий ва ахборот-тах-

лил, шунингдек, банк-молия бошқаруви ходимлари ва мутахассисларини тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимини бошқаришда бош марказ ҳисобланади. Таълим жараёни давлат таълим стандартлари асосида мамлакатимиз иқтисодий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётининг замонавий талабларини ҳисобга олган ҳолда, шунингдек, молия ва банк иши соҳасидаги халқаро таълим стандартлари талаблари доирасида ишлаб чиқилган ўқув режа ва дастурлар асосида олиб борилмоқда.

Академияда 5 та факультет ва 7 та кафедра фаолият юритади. Улардан бири «Бухгалтерия ҳисоби, таҳлил ва аудит» кафедраси 2 та, жумладан, «Банк ҳисоби ва аудит» ҳамда «Аудит» мутахассисликлари бўйича магистрларни тайёрлаш билан шуғулланади. Шу сабабли ушбу йўналишда ўқув дастурлари ва адабиётларини яратиш кафедрамиз зиммасига юклатилган. Ушбу мақсадда кафедра профессор-ўқитувчилари билан бир қатор адабиётлар: дарслик, ўқув қўлланма ва дастурлар ишлаб чиқдик. «Молиявий ва бошқарув ҳисо-

би», «Бюджет назорати ва аудити», «Халқаро молиявий ҳисобот стандартлари асосида банкларда бухгалтерия ҳисоби», «Тижорат банклари ташқи аудитида халқаро молиявий ҳисобот стандартларини жорий этиш методологияси», «Аудитнинг халқаро стандартлари асосида тижорат банкларида ички аудитнинг ташкилий асослари», «Амалий бошқарув ҳисоби» шулар жумласидандир.

Кафедрамиз фаолиятидаги муваффақиятлар омили сифатида бу ерда йиғилган илмий ходимларнинг юксак салоҳиятини ҳамда қулай шарт-шароитларни қайд этиб ўтишим жоиз.

– **Байрам муносабати билан ҳамкасбларингизга тилақларингиз.**

– Устоз ва мураббийлик шарафли бўлиши билан бир қаторда оғир ва давомли меҳнатни, сабр-қаноатни талаб қилади. Ҳамкасбларимга мана шундай машаққатли вазифани адо этишда метин ирода ва тенгсиз кучгайрат тилайман.

Назира МАВЛОНОВА
суҳбатлашди.

OBOD MANZILLAR

Мамлакатимизда олиб борилаётган эзгу ишлар замирида ёшларни ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан соғлом қилиб ўстириш, уларнинг бахту саодати, фаровон келажагини кўриш, дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаган авлодни тарбиялаш орзуси мужассам.

Дарҳақиқат, мустақилликнинг дастлабки йилларида-ноқ ёшларнинг жаҳон андозаларига мос пухта билим олиши, касб-хунар ўрганиши, истеъдод ва салоҳиятини намоеъ этиши учун замонавий шароит яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ана шундай ғамхўрлик оғушида камолга етаётган эрта-миз эгалари ишлаб чиқариш, тадбиркорлик, илм-фан, санъат ва спорт каби турли соҳаларда улкан ютуқларни қўлга киритиб, Ватанимиз тараққиётига, унинг халқаро майдондаги обрў-эътиборини янада юксалтиришга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Ёшларга оид давлат сиёсати ижроси доирасида ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш, моддий ва маънавий рағбатлантириш, турмуш шароитини янада яхшилаш бўйича амалга оширилаётган ишлар кўлами кенгаймоқда. Президентимизнинг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қара-

Истеъдодли ёшларга ғамхўрлик намунаси

Мустақилликнинг дастлабки йилларидан Президентимиз раҳнамолигида узоқни кўзлаб амалга оширилаётган изчил ислохотлар самарасида халқимиз турмуш даражаси ва ҳаёт сифати тобора юксалмоқда. Дунёдаги энг нуфузли халқаро иқтисодий ва ижтимоий марказларнинг охириги маълумотида кўра, Ўзбекистон «Бутунжаҳон бахт индекси»да 158 мамлакат ўртасида 44-погонани, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари орасида биринчи ўринни эгаллагани барчамизга гурур-ифтихор бағишлайди.

тилган кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори бу борада муҳим дастуриламал бўлмоқда.

Мазкур ҳужжат асосида мамлакатимизнинг барча ҳудудларида ёш оилалар учун «Камолот» уйлари барпо этилмоқда.

– Ўтган йили Қувасой шаҳри, Тошлоқ ва Учкўприк туманларида 131 ёш оилага мўлжалланган «Камолот» уйлари қурилиб, фойдаланишга топширилди, – дейди «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Фарғона вилояти кенгаши раиси Шерзод Полвонов. – Жорий йилда Фарғона, Марғилон ва Қўқон шаҳарларида шундай уйлар бунёд этилмоқда. Ушбу янги турар жойлар ҳудуднинг табиий иқлим шароити ва халқимиз турмуш тарзи ҳисобга олинган ҳолда, юртимизда ишлаб чиқарилаётган замонавий қурилиш материаллари асосида қад ростлаётгани эътиборга молик. Вазирлар Маҳкамаси-

нинг тегишли қарори билан тасдиқланган низомга кўра, «Камолот» уйлари йигирма йил муддатга имтиёзли ипотека кредити эвазига берилади. Унинг дастлабки беш йили имтиёзли давр ҳисобланиб, бошланғич бадал тўлови талаб қилинмайди.

«Камолот» уйлари фан, санъат, адабиёт, спорт ва бошқа соҳаларда юксак натижаларга эришган, ариза берилган пайтда ўттиз ёшдан ошмаган эр-хотинлар (иккаласи ҳам) ипотека кредити

асосида сотиб олиш ҳуқуқига эга. Бунинг учун тегишли ҳужжатлар «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳудудий кенгашларига топширилади ва улар орқали Ҳаракатнинг марказий кенгашига тақдим этилади.

Қувасой шаҳрининг Ҳамдўстлик маҳалласида 2014 йилда қуриб фойдаланишга топширилган «Камолот» уйида истиқомат қилаётган ёш оилаларга кўпчиликнинг ҳаваси келади. 48 хонадондан иборат икки ва уч хонали

мазкур уйда ёш оилалар учун барча шароит яратилган.

Ҳар жиҳатдан шинам, кенг ва ёруғ хонадонларга кўчиб кирганларнинг қай бири билан суҳбатлашманг, давлатимиз томонидан кўрсатилаётган бу ғамхўрликдан миннатдорлик туйғусини изҳор қилади. Шуҳрат ва Маҳлиё Эргашевлар ҳам шундай эътибордан баҳраманд бўлган иқтидорли ёшлардан. Шуҳрат айна пайтда «Кварц» акциядорлик жамиятида меҳнат қилмоқда. У спортнинг таэквондо тури бўйича мамлакат биринчилигида совринли ўринларни қўлга киритган.

– Уч хонали уй биз учун ажойиб совға бўлди, – дейди ёш оила бекаси Маҳлиёхон. – Ҳақиқатан ҳам, бу уйларнинг файзи бошқача. Бу ерда фарзандларимиз яйраб, соғлом вояга етмоқда. Бунинг учун биз, ёшларга менинг фарзандларим, дея оталарча меҳр кўрсатаётган, барча имкониятларни яратиб бераётган Юртбошимиздан беҳад миннатдормиз.

...«Камолот» уйлари ҳовлисида гулу райхон ифори таралиб турибди. Майдончада эса болажонларнинг шодон кулгиси жаранглайди. Бошқача айтганда, турар жойдаги гўзал манзара, ажойиб муҳит бутун мамлакатимиздаги ёш оилалар турмуш тарзини акс эттиргандек гўё.

Термизда «Камолот» уйи фойдаланишга топширилди

Энг улуғ, энг азиз айём – Ватанимиз мустақиллигининг 24 йиллиги муносабати билан Термизда «Камолот» уйи фойдаланишга топширилди.

Давлат ва жамоат ташкилотлари мутасаддилари, нурунийлар, ёшлар ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этган тадбирда Президентимиз раҳнамолигида ёш оилаларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга муносиб турмуш шароити яратиш борасида амалга оширилаётган ислохотлар навқирон авлод қалбида Ватанга муҳаббат, истиқлол ғояларига садоқат туйғуларини мустаҳкамлашга хизмат қилаётгани таъкидланди.

64 оилага мўлжалланган икки ва уч хонали «Камолот» уйида ёш оилаларнинг фаровон турмуш кечириши учун барча шароит яратилган. Кўп қаватли уй

ҳовлисида замонавий жиҳозланган болалар спорт майдончаси барпо этилган. Янги уйга эга бўлган ёш оилалар орасида Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари, фидокорона меҳнати билан тенгдошларига ибрат бўлаётган турли касб эгалари, халқаро миқёсда юксак натижаларга эришаётган ёш спортчилар бор.

Термиз шаҳридаги 12-Меҳрибонлик уйи директорининг ўринбосари, қаратэ бўйича Осиё чемпиони, халқаро тоифадаги ҳакам Алишер Қиличев ана шундай бахтиёр ёшлардан. Ўн беш йилдан буён қаратэ билан мунтазам шуғулланиб келаётган Алишер бу йил 28 ёшни қарши олди. Тўрт карра Ўзбекистон чемпиони Тошкент шаҳрида ушбу спорт тури бўйича ўтказилган нуфузли халқаро мусобақада Осиё чемпиони, деган юксак номга сазовор бўлди. Шу кунларда Алишер Японияда ўтказиладиган Осиё чемпионатида ҳам муваффақиятли иштирок этишга пухта ҳозирлик қўрмоқда.

– «Камолот» уйи Ўзбекистонда амалга оширилаётган ёшларга оид давлат сиёсатининг ёрқин ифодасидир, – дейди қаратэ бўйича Осиё чемпиони, халқаро тоифадаги ҳакам Алишер Қиличев. – Ҳеч қандай бадал тўловисиз узоқ муддатли имтиёзли кредит эвазига уч хонали уйга эга бўлдик. Мустақиллик байрамини ўзимиз орзу қилган замонавий уйда нишонлаётганимиздан жуда хурсандмиз.

Ёш оилалар учун уйлар

Сирдарё вилоятининг Сардоба туманида 16 ёш оилага мўлжалланган «Камолот» уйи фойдаланишга топширилди.

Янги уйлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2014 йил 8 сентябрдаги «Мамлакатнинг ижтимоий ҳаётида фаол қатнашаётган ёш оилаларни уй-жой билан таъминлашни янада қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, «Камолот» ташкилоти тавсиясига биноан ёш оилаларга бошланғич бадалсиз, йигирма йил муддатга, беш йиллик имтиёзли ипотека кредити асосида берилди. Икки ва уч хонали «Камолот» уйида ёш оилалар фаровон турмуш кечириши учун барча шароит яратилган. Уй ҳовлисида замонавий жиҳозланган болалар спорт майдончаси барпо этилди.

Барча қулайликларга эга икки хонали хонадонлардан бирига Сардоба ижтимоий-иқтисодий касб-хунар коллежи ўқитувчиси Даврон Азимовнинг оиласи кўчиб кирди.

– Президентимиз томонидан биз, ёшларга кўрсатилаётган ғамхўрлик туфайли шундай замонавий уйга эга бўлганимиздан рафиқам ва икки фарзандим бениҳоя хурсанд, – дейди Д.Азимов. – Бугун ушбу уйга кўчиб кирган қўшниларимнинг кўнглида ҳам шундай миннатдорлик туйғулари жўш урмоқда десам, сира янглишмайман.

Мирзаобод тумани ҳамда Гулистон ва Бахт шаҳарларида қуриладиган «Камолот» уйлари ҳам яқин кунларда ўз эгаларига топширилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ
Қ А Р О Р И

Микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар томонидан касса операцияларини амалга ошириш қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида
2015 йил 9 сентябрь куни 1719-2-сон билан
давлат рўйхатидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида»ги ва «Микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги Қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқаруви **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2007 йил 21 июлдаги 20/3-сон қарори (рўйхат рақами 1719, 2007 йил

24 сентябрь) (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 й., 39-сон, 405-модда) билан тасдиқланган Микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар томонидан касса операцияларини амалга ошириш қоидаларига иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки раиси

Тошкент ш.,
2015 йил 22 август,
22/9-сон

Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки Бошқарувининг
2015 йил 22 августдаги
22/9-сонли қарорига
ИЛОВА

Микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар
томонидан касса операцияларини амалга
ошириш қоидаларига киритилаётган
ўзгартириш ва қўшимчалар

1. 4-банднинг биринчи хатбошиси «1-иловага» деган сўзлар «мазкур Қоидаларнинг 1-илласига» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2. 6-бандда:
биринчи хатбоши «банкка» деган сўздан кейин «инкассаторлар орқали» деган сўзлар билан тўлдирилсин;

иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳисобланган нобанк кредит ташкилотлари асосий ҳисобварағи очил-

ган банк кассасига энг кам ойлик иш ҳақининг йигирма баробари миқдоригача бўлган нақд пулларни мустақил топширишлари мумкин.».

3. 10-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«10. Нақд пулларни қабул қилиш вақтида нобанк кредит ташкилотларининг кассири сўмнинг тўловга яроқлилиқ белгиларини аниқлашда мазкур Қоидаларнинг 1а-илласига амал қилиши шарт.

Нобанк кредит ташкилоти кассири нақд пулларни бош бухгалтер (агар бухгалтер мав-

жуд бўлса) томонидан имзоланган кирим касса ордерлари бўйича қабул қилади.

Нақд пуллар қабул қилинганда нобанк кредит ташкилоти бош бухгалтери (агар бухгалтер мавжуд бўлса) ва кассири томонидан имзоланган, кассир муҳри қўйилган ёки касса апаратининг изи (оттески) туширилган квитанция берилади.».

4. 26-бандда:

биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«Нобанк кредит ташкилотларининг касса хоналари мазкур Қоидаларнинг 1б-илова-сига мувофиқ техник жиҳатдан мустаҳкам-ланиши ва қўриқлаш-ёнгиндан сақлаш сиг-

нализация воситалари билан жиҳозланиши лозим.».

учинчи хатбошидаги «2-иловада» деган сўзлар «мазкур Қоидаларнинг 2-иловасида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

5. 37-банднинг иккинчи хатбошидаги «3-иловада» деган сўзлар «мазкур Қоидаларнинг 3-иловасида» деган сўзлар билан алмаштирилсин.

6. Мазкур ўзгартириш ва қўшимчаларнинг 1 ва 2-иловаларига мувофиқ таҳрирдаги 1а ва 1б-иловалар билан тўлдирилсин.

7. Мазкур ўзгартириш ва қўшимчалар Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар ва-зирлиги билан келишилган.

Ўзбекистон Республикаси
Ички ишлар вазири

2015 йил 12 август

А. АХМЕДБАЕВ

*Микрокредит ташкилотлари
ва ломбардлар томонидан касса
операцияларини амалга ошириш
қоидаларига киритилаётган
ўзгартириш ва қўшимчаларга
1-ИЛОВА*

*«Микрокредит ташкилотлари
ва ломбардлар томонидан касса
операцияларини амалга ошириш
қоидаларига
1а-ИЛОВА*

Сўмнинг тўловга яроқлилик белгиларини аниқлаш

Қ О И Д А Л А Р И

1. Микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар томонидан ҳақиқийлиги шубҳалантирмайдиган ҳамда улар қийматини белгилайдиган сўзлар, Ўзбекистон Республикаси Давлат гербининг тасвири, серияси ва рақамлари тўлиқ сақланган банкнотлар, улар умумий ўлчамининг 55 фоизи мавжуд бўлса ҳамда шикастланиш даражасидан қатъий назар, тўлиқ ҳажмини ва юз томонида қиймат тасвирини сақлаган металл тангалар тўловга қабул қилинади.

2. Микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар:

исталган қисми, жумладан, тўловлилик аломатлари белгиланишига таъсир этадиган да-

ражада тешилган, йиртилган сийқаланган жойлари, доғлари бўлган, сиёҳда ёзилган;

айрим қисмлари шак-шубҳасиз битта билетга тегишли бўлган йиртилган ва елимланган;

қийматини кўрсатадиган рақамлар, ёзувлар бўлган қисмлардан ташқари, ўз рангини ўзгартирган, куйган (кўпроқ куйган);

тўлиқ ҳажмини сақламаган банкнотларни тўловга қабул қилиши ва пул тушуми таркибида банкларга топшириши лозим.

Ушбу талабларга мувофиқ келмайдиган банкнотлар ва тангалар тўловга яроқсиз ҳисобланади ва банклар томонидан экспертизага қабул қилинади.».

Микрокредит ташкилотлари
ва ломбардлар томонидан касса
операцияларини амалга ошириш
қоидаларига киритилаётган
ўзгартириш ва қўшимчаларга
2-ИЛОВА

«Микрокредит ташкилотлари
ва ломбардлар томонидан касса
операцияларини амалга ошириш
қоидаларига
16-ИЛОВА

Нобанк кредит ташкилотларининг касса хоналарини техник жиҳатдан мустаҳкамлаш ва қўриқлаш – ёнғиндан огоҳ этиш воситалари билан жиҳозлаш бўйича ТАЛАБЛАР

1. Мазкур талаблар нобанк кредит ташкилотларида касса хоналарини техник жиҳатдан мустаҳкамлаш ва қўриқлаш – ёнғиндан огоҳ этиш воситалари билан жиҳозлаш бўйича меъёрларини белгилайди.

2. Мавжуд нақд пул ва бошқа қимматликларнинг бут сақланишини таъминлаш учун касса қуйидаги талабларга жавоб бериши шарт:

а) бошқа хизмат ва ёрдамчи хоналардан ажратилган бўлиши;

б) бинонинг 1-қаватида жойлашган бўлиши, шунингдек, ички ишлар органи ва инкассация хизмати билан келишилган ҳолда, кўп қаватли бинонинг оралиқ қаватида жойлашиши мумкин.

3. Касса камида 2 та хонадан иборат бўлиши шарт:

а) қимматликларни сақлаш хонаси;

б) касса операцияларини амалга ошириш хонаси.

4. Касса хоналари ғиштли ёки темир бетон деворларга, мустаҳкам пол ва шифтларга, ишончли ички девор ва тўсиқ деворларга эга бўлиши лозим.

5. Касса хоналари ташқи деворларининг қалинлиги 400 мм бўлган ғишт ёки темир бетон деворлардан, ички деворлар ва тўсиқ деворларининг қалинлиги камида 120 мм бўлган ғишт ёки темир бетон деворларидан иборат бўлиши лозим.

6. Касса хоналарида диаметри 200 мм дан катта бўлган тешиklar мавжуд бўлса, улар темир панжаралар билан жиҳозланиши лозим.

7. Қимматликларни сақлаш хонаси икки-та эшик билан ёпилиши шарт:

а) ташқарига очиладиган, 3 мм дан кам бўлмаган қалинликдаги темирдан ясалган бир тавақали, ўзи ёпилиб қолмайдиган икки-та механик қулф билан ёпиладиган ташқи эшик (қулфлар бир-биридан камида 300 мм оралиқда ўрнатилади);

б) ичкарига очиладиган, темир панжара кўринишидаги диаметри 16 мм дан кам бўлмаган пўлат симлардан тайёрланган ва хона ичкарисидан сурма зулфин билан ёпиладиган ички эшик.

8. Қимматликларни сақлаш хонасида деразаларнинг бўлиши ман этилади.

9. Қимматликларни сақлаш хонасида пул ва бошқа қимматликлар ёнмайдиган сейфларда сақланиши лозим.

10. Касса операцияларини амалга ошириш хонасига ташқарига очиладиган, 3 мм дан кам бўлмаган қалинликдаги темирдан ясалган эшик ўрнатилиши шарт.

11. Касса операцияларини амалга ошириш хонасининг дераза ромларига ички тарафдан металл панжаралар ўрнатилиши шарт.

12. Дераза ромларига ўрнатиладиган барча панжаралар ўлчамлари 150x150 мм дан кўп бўлмаган ячейкаларни ҳосил қилиб, диаметри камида 16 мм бўлган пўлат симлардан тайёрланади ва панжаралар деворга қоқилган учи қайрилган михларга пайвандлаш йўли билан маҳкамланади. Ёнғин ёки фавқулодда ҳолатлар юзага келганда инсонларни ва моддий бойликларни сақлаш мақса-

дида, бинонинг 1-қаватидаги дераза ром-ларига ўрнатиладиган панжараларни хона-нинг ички томонидан енгил очиладиган қилиб бажарилиши лозим.

13. Учи қайрилган михлар диаметри ка-мида 16 мм бўлган пўлат симлардан тайёр-ланади ва қурилиш конструкцияларига ка-мида 150 мм ичкарига қоқилади.

14. Касса операцияларини амалга оши-риш хонаси хизмат кўрсатиш учун ўлчами 200х300 мм бўлган махсус дарча билан жи-ҳозланиши ва дарча ичкари томонидан қулф ёки илгак орқали беркитиладиган бўлиши лозим.

15. Касса операцияларини амалга оши-риш хонаси кун давомида пулларни вақтинча сақлаш учун сейф билан жиҳозланган бўли-ши шарт.

16. Касса хоналари қўриқлаш сигнализа-циясининг иккита ҳимоя тўсиғи билан жи-ҳозланиши шарт:

а) биринчи ҳимоя тўсиғи – хонанинг пе-риметрини ҳимоя қилади. Касса операция-ларини амалга ошириш хонасида дераза-лар мавжуд бўлганда, улар дераза очилиши ва ойна синишини қайд этиш хабаргоҳлари билан жиҳозланади;

б) иккинчи ҳимоя тўсиғи – хонанинг ҳаж-мини ҳимоя қилади. Бунинг учун ҳажмни қўриқлаш (ультратовуш, инфрақизил, оптик-электрон, радиотўлқин русумли) хабаргоҳ-лари қўлланилади.

17. Касса операцияларини амалга оши-риш хонасида кассирларнинг иш жойлари ташвиш хабари воситалари билан жиҳозлан-ган бўлиши лозим.

18. Қимматликларни сақлаш хонасида-ги қўриқлаш сигнализациясининг иккита ҳимоя тўсиғи ишдан ташқари вақтда қабул назорат ускунаси орқали техник қўриқлаш пунктига қўриқлашга топшири-лади. Касса операцияларини амалга оши-риш хонасидаги ташвиш хабари восита-си иш вақти давомида техник қўриқлаш пунктига уланади.

19. Касса ва унга тегишли бўлган хона-лардаги қўриқлаш сигнализациясининг ик-кита ҳимоя тўсиғи алоҳида шлейфлар би-лан қабул-назорат ускуналарига уланиб унинг чиқиши битта шлейф орқали техник қўриқлаш пунктига ва кассанинг навбатчи-лик хонасидаги хабар бериш ускунасига уланади.

20. Касса хоналари меъёрий ҳужжатлар-да белгиланган тартибда ёнғиндан хабар бе-рувчи қурилмалар (тутунли, иссиқли ва ҳ.к.) билан жиҳозланади ва улар техник қўриқ-лаш пунктига ёки навбатчи ходимлар пос-тидаги ёнғиндан хабар берувчи назорат қилиш ускунасига уланади.

21. Қўриқлаш ва ёнғиндан хабар берувчи сигнализация воситалари тизими ва касса-ни ёритиш тизими алоҳида-алоҳида монтаж қилинади ҳамда электр таъминоти турли манбалардан олинади. Симларнинг барча турлари пластмасса қувурларда яширилган ҳолда ўтказилади.

22. Касса хоналарининг қўриқлаш ва ёнғиндан хабар берувчи сигнализация во-ситалари тизими ШНҚ 2.04.09-2007 «Био-лар ва иншоотларнинг ўт ўчириш автомати-каси» талабларига ҳамда қўриқлаш ва ёнғин-дан хабар берувчи сигнализация восита-ри билан жиҳозланадиган объектларнинг идоравий рўйхатларига мувофиқ келиши ва доимо ишчи ҳолатда бўлиши лозим.

23. Ички ишлар органларининг қўриқлаш бўлинмалари томонидан қўриқлаш ва ёнғин-дан огоҳлантирувчи сигнализация восита-лари билан хизмат кўрсатишга қабул қили-надиган кассалар ушбу бўлинмалар раҳба-рияти кўрсатмасига биноан ҳимоя восита-лари билан қўшимча равишда жиҳозлани-ши мумкин.

24. Касса хоналарини қўриқлаш ва ёнғин-дан огоҳлантирувчи сигнализация восита-лари билан жиҳозлашга доир ишлар Ўзбекис-тон Республикаси Ички ишлар вазирлиги томонидан берилган махсус лицензияларга эга бўлган юридик шахслар томонидан амал-га оширилади.

25. Касса хоналарида монтаж қилинган қўриқлаш ва ёнғиндан огоҳлантирувчи сиг-нализация воситаларини монтаж ташкило-тидан фойдаланишга қабул қилиш ва дало-латномани имзолаш ички ишлар органла-ри қошидаги қўриқлаш бўлинмалари, дав-лат ёнғин назорати органлари ва нобанк кредит ташкилотлари вакиллари билан бир-галикда тузилган комиссия томонидан амал-га оширилади. Монтаж ташкилоти мажбурий тартибда қўриқлаш ва ёнғиндан огоҳланти-рувчи сигнализация воситалари монтажи-нинг ижро чизмаси ва монтаж қилинган сиг-нализация аппаратларини ишлатиш йўриқ-номасини тақдим этади.».

MINTAQALARDAN XABARLAR

Кичик бизнес субъектларини қўллаб-қувватлаш йўлида

Чет эл капитал иштирокидаги «Савдогарбанк» АТБнинг Андижон вилояти филиали кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига ҳар хил турдаги кредитларни тақдим этиш йўли билан уларни қўллаб-қувватлашга доир фаол иш олиб бормоқда. Жорий йил 1 август ҳолатига кўра, банк филиали томонидан кичик бизнес субъектларига жами 2 400,2 млн. сўм миқдорида кредитлар тақдим этилди.

– Ўтган йилнинг шу даври билан солиштирганда берилган кредитлар ҳажми 1,3 баравар ошди, – дейди «Савдогарбанк» АТБнинг Андижон вилояти филиали бошқарувчиси **Шокиржон Усмонов**. – Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун 100,0 млн. сўм, ноозиқ-овқат товарлари ишлаб чиқариш учун 130,0 млн. сўм миқдорида кредитлар тақдим этилди. Аёллар тадбиркорлиги кўламини кенгайтиришга 374,5 млн. сўм йўналтирилди.

Маиший хизмат кўрсатиш ва сервис корхоналарига банк филиали томонидан 559,0 млн. сўм ажратилди. Касб-хунар коллежлари битирувчиларига 103,0 млн. сўм миқдорида кредитлар берилди. Оилавий тадбиркорлик ва хунармандчиликни ривожлантириш учун 102,5 млн. сўм миқдорида кредитлар йўналтирилди. Шахсий томорқа,

деҳқон хўжаликлари ва чорвачиликни ривожлантириш учун эса 42,0 млн. сўм миқдорида кредитлар тақдим этилди.

Банк филиали томонидан 577,0 млн. сўм миқдорида микрокредитлар берилди, шунингдек, 1 047,9 млн. сўм миқдорида инвестиция кредитлари тақдим этилди.

Ёш оилаларга 95,0 млн. сўм миқдорида микрокредитлар, 142,5 млн. сўм миқдорида ипотека кредитлари берилди. Кредитлар ажратилиши натижасида 108 та янги иш ўрни очилди.

Шу тариқа, банк филиали имтиёзли кредитлаш тизимини тўлақонли равишда жорий этмоқда. Бундан ташқари, турли маҳаллий товарларни харид қилиш учун истеъмол кредитлари тарзида аҳолини қўшимча маблағлар билан таъминлашга катта эътибор қаратилмоқда.

Минтақада қурилиш ва реконструкциялаш учун кредитлар

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 15 ноябрдаги «2012-2015 йиллар даврида Фарғона шаҳри бош режасини амалга ошириш, ижтимоий ҳамда транспорт-коммунал инфратузилма объектларини қуриш ва реконструкция қилиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-1641-сонли Қарорини ижро этиш доирасида жорий йилнинг 1 июль ҳолатига кўра, Фарғона вилоятида тижорат банклари томонидан ушбу мақсадларга 53 млрд. 450 млн. сўм миқдорида кредитлар ажратилди.

Чунончи, Фарғона шаҳридаги кўп қаватли турар жойларни қуришга тижорат банклари томонидан қарийб 50 млрд. сўм миқдорида кредитлар берилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 15 ноябрдаги «Қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар бўйича яқка тартибдаги уй-жойлар қурилишининг 2014 йил дастури тўғрисида»ги ПҚ-2068-сонли Қарорига асосан дастлабки бадални шакллантириш учун «Қишлоқ қу-

рилиш банк» томонидан 19 млрд. 913 млн. сўм, «Ипотека-банк» томонидан 2 млрд. 153 млн. сўм, ТИФ Миллий банки томонидан 4 млрд. 177 млн. сўм миқдорида кредитлар ажратилди.

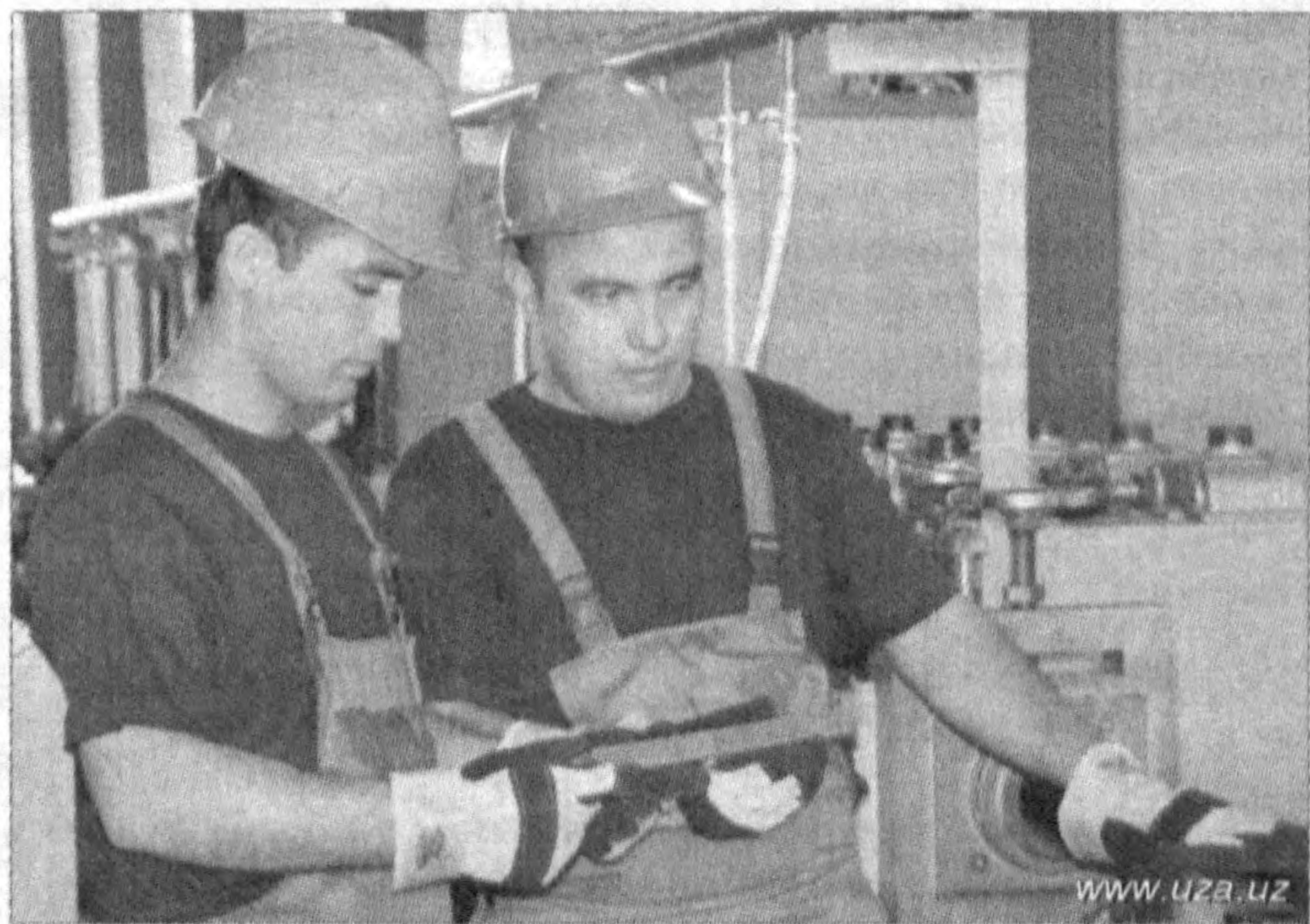
– Жорий йилда Фарғона вилоятининг 14 туманида 1 019 та турар жой биноси қурилиши тугалланмоқда, – дея қайд этди «Қишлоқ қурилиш банк» АТБнинг Фарғона минтақавий филиали бошқарувчиси **Ғолибжон Сайдалиев**. – Мамлакатимиз Президенти-

нинг 2014 йил 6 февралдаги «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-2124-сонли Қарорини ижро этиш доирасида вилоятдаги Қувасой шаҳри, Тошлоқ ва Учкўприк туманларида «Камолот» фаоллари учун 3 та уй қурилди. Ушбу бинолар қурилиши учун ТИФ Миллий банкининг вилоят филиали томонидан 5 млрд. сўм миқдорида кредитлар ажратилди.

Ҳамдам АМИНОВ тайёрлади.

Ишлаб чиқариш кенгаймоқда

Мамлакатимизда ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни чуқурлаштириш ва тармоқлараро саноат кооперациясини кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Президентимизнинг 2007 йил 12 ноябрдаги «Ички тармоқ ва тармоқлараро саноат кооперациясини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони импорт ўрнини босадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва уни маҳаллийлаштириш жараёнини янги сифат босқичига кўтарди. Ушбу дастурий ҳужжат мамлакатимиз учун янги бўлган қатор юқори технологияли саноат корхоналарини ташкил этиш ва замонавий маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, ички бозорни импорт ўрнини босадиган арзон ва си-

фатли товарлар билан тўлдириш имконини бераётди.

Хоразм вилоятида ҳам мазкур ҳужжат ижроси доирасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. Маҳаллийлаштириш дастури асосида вилоятда фаолият юритаётган юздан ортиқ саноат корхонасида харидоргир, замонавий ва рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда, кўплаб янги иш ўринлари яратилмоқда.

Буни Урганч шаҳридаги «Metal silver star» масъулияти чекланган жамияти фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин.

12 турдаги металл қувурлар ва профиллар чиқарилаётган корхонада ишлаб чиқариш ҳажми йилдан-йилга ортмоқда. Маҳсулотнинг 80 фоизи экспорт қилинаётди.

– Корхонани ўтган йили «Ипотека-банк»нинг Хоразм вилояти филиалидан олинган 3,4 млрд. сўмлик кредит ҳамда 750 млн. сўм ўз маблағимиз ҳисобидан ташкил этдик, – дейди «Metal silver star» масъулияти чекланган жамияти раҳбари **Ўткир Пирматов**. – Давлатимиз томонидан яратиб берилган имконият ва имтиёزلардан фойдаланиб, хориждан энг замонавий дастгоҳларни келтириб ўрнатдик. Ички ва ташқи бозордаги талаб ва таклифлар ўрганилди. Мижозларимиз сафи кундан-кунга кенгаймоқда. Яқин кунларда корхонада лойиҳа қиймати 500 млн. сўмга тенг бўлган, сифими икки юз тонналик совуткич ишга туширилади. Ушбу истиқболли лойиҳанинг амалга оширилиши 20 янги иш ўрни яратиш имконини беради. Келгусида хитойлик ҳамкорлар иштирокида йилига саккиз минг дона велосипед ишлаб чиқариш қувватига эга, умумий қиймати 500 минг долларлик янги қўшма корхона ташкил этишни режалаштирганмиз.

Сифат — муҳим омил

Наманган вилоятида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йўналишида фаолият юритаётган хотин-қизларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярмида мингдан зиёд тадбиркор аёлга 22,7 млрд. сўм банк кредитлари ажратилди.

Президентимиз раҳнамолигида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, хусусан, аёллар тадбиркорлигини қўллаб-қувватлашга қаратилган алоҳида эътибор юксак самаралар бермоқда. Чуст туманидаги трикотаж тикувчиликка ихтисослашган «Чуст Ўктамжон сервис» хусусий корхонаси раҳбари **Санобар Тожибоев**нинг фаолияти бунга ёрқин мисолдир.

– Илгари хусусий корхона, хусусий тадбиркор деган тунчаларни тасаввур ҳам қила олмаганмиз, – дейди С.Тожибоева. – Асли касбим ўқитувчи. Бўш вақтларимда тикувчилик билан шуғулланардим. Президентимиз раҳнамолигида амалга оширилган иқтисодий ислохотлар, айниқса, хусусий ва оилавий тадбиркорлик учун яратилган шароитлар, ишбилармонликнинг қўллаб-қувватланаётганидан руҳланиб, хусусий корхона ташкил этдим. Дастлаб тўртта тикув дастгоҳи харид қилиб, маҳалладан уч-тўрт нафар қўли ишга келиб қолган қизлар билан иш бошладим. Аёллар ва болалар учун тайёрланган сифатли трикотаж кийим-кечаклар тез орада ички бозордан ўз ўрнини топди. Бу ишлаб чиқаришни кенгайтириш, субъект мақомининг шунга муносиб бўлишини тақозо этди. Туманимизда бўш турган бинолардан бирида «Чуст Ўктамжон сервис» хусусий корхонасини ташкил этдик. Сотилаётган маҳсулотлар даромадидан хориждан 28 минг долларлик 40 замонавий тикув дастгоҳи келтириб ўрнатдик. Янги дастгоҳлар маҳсулотимиз сифатини янада яхшилаш ва турини кўпайтириш имконини берди.

Бугунги кунда корхонада ойига 50 минг дондан зиёд 15 турдаги либослар тайёрланмоқда. Маҳсулотнинг асосий қисми хорижга экспорт қилинаётди. Жорий йилнинг ўтган даврида 45 минг АҚШ долларидан зиёд экспорт амалиётлари бажарилди.

Йигирма беш ишчи доимий меҳнат қилаётган хусусий корхонада нафақат Чуст шаҳри, балки туманнинг Карнон, Варзик қишлоқларидан келиб ишлаётган аёллар ҳам кўпчиликни ташкил қилади.

ЎЗА материаллари асосида.

QONUNCHILIKDAGI YANGILIKLAR

Янги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни тақдим этамиз

Картошка ва полиз маҳсулотлари фақат поезд ва самолётларда экспорт қилинади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 28 августдаги 249-сонли қарори билан мева-сабзавот маҳсулотлари, картошка, полиз маҳсулотлари ва узумни экспорт қилишни тартибга солиш механизмини такомиллаштиришга оид чора-тадбирлар тасдиқланди.

2015 йил 1 сентябрдан бошлаб мева-сабзавот маҳсулотлари, картошка, полиз маҳсулотлари ва узумни (ТИФ ТН коди 07-08) экспорт қилиш фақат темир йўл ва ҳаво транспортида амалга оширилади. Давлат божхона кўмитасига мева-сабзавот маҳсулотлари, картошка, полиз маҳсулотлари ва узумни экспорт қилиш ўз вақтида божхонада расмийлаштирилишини ва қўлланиладиган транспорт воситалари

қатъий назорат қилинишини таъминлаш топширилди.

Жорий йилнинг 1 октябрдан бошлаб мева-сабзавот маҳсулотлари, картошка, полиз маҳсулотлари ва узумни экспорт қилишда ноҳалол экспорт қилувчилар ва уларнинг муассислари реестрини юритиш механизми жорий қилинди. Хўжалик субъектини ушбу реестрга киритиш учун қуйидагилар асос ҳисобланади:

экспорт қилувчиларнинг ташқи савдо контрактлари

бўйича муддати ўтказиб юборилган дебиторлик қарзлари мавжудлиги;

маҳсулотларни экспорт қилишдан тушган хорижий валютадаги тушумнинг бир қисми ваколатли банкларга ўз вақтида мажбурий сотилмаслиги.

Ноҳалол экспорт қилувчилар ва уларнинг муассислари реестрига киритилган хўжалик субъектлари томонидан маҳсулотлар экспорт қилинишига йўл қўйилмайди.

Миноритар акциядорлар ҳуқуқлари муҳофазада

Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат кўмитаси ҳузуридаги Қимматли қоғозлар бозорини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш маркази бош директорининг буйруғи (Адлия вазирлиги томонидан 2015 йил 27 августда 2712-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Акциядорлик жамиятида миноритар акциядорлар кўмитасининг фаолият кўрсатиши тартиби тўғрисидаги Низом тасдиқланди.

Ҳужжатда миноритар акциядорларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида АЖда уларнинг орасидан кўмита ташкил этилиши назарда тутилган.

Кўмитанинг қарорлари жамиятнинг бошқарув ва назорат органлари томонидан бажарилиши мажбурий эмас, Низомда назарда тутилган тартибда тегишли ҳужжатларни тақдим этиш тўғрисидаги қарорлари бундан мустасно.

Миноритар акциядорлар кўмитасининг ташкил этилиши АЖ корпоратив бошқаруви уставида ёки кодексида назарда тутилган бўлиши лозим. Бунда кўмита аъзолари-

нинг сони 3 кишидан кам бўлмаслиги ҳамда тоқ сондан иборат бўлиши лозим.

Низом лойиҳаси Ягона порталда муҳофама қилинди. Бироқ қабул қилинган Низом таҳририга бир қатор янгиликлар киритилган.

Кўмита раиси кўмита қарорида қуни ва вақтини белгиланган тарзда миноритар акциядорларнинг ҳафталик қабулини ташкил этиши лозим.

Шунингдек белгиланишича, акциядорларнинг мурожаатлари ва уларга жавоблар жамиятнинг фирма бланкасида ёзма равишда расмийлаштирилади ва кўмита раиси томонидан имзоланади.

Жамиятнинг акциядорларига тегишли бўлган дивидендлар тўланмаган тақдирда қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи мазкур жамият акциядорининг ёки кўмитанинг мурожаати асосида судга жамиятнинг зиммасига ушбу жамият барча акциядорларига дивидендлар тўлаш мажбуриятини юклатиш тўғрисида даъво тақдим этишга ҳақли.

Вазирлар Маҳкамаси регламентига қўшимча

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 9 сентябрдаги 261-сонли қарори билан илгари қабул қилинган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқлаштириш мақсадида Вазирлар Маҳкамасининг Регламентига (Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 14 февралдаги 62-сонли қарори билан тасдиқланган) қўшимча киритилди.

Ҳужжатга мувофиқ вазирликлар, давлат кўмиталари ва давлат бошқарувининг бошқа органларини тузиш ҳамда тугатиш тўғрисидаги тақлифларни ишлаб чиқиш Вазирлар Маҳкамаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ва топшириқларини бажариш билан ёхуд ташаббус тартибда таъминланади.

Мазкур масала юзасидан Президентнинг фармони лойиҳаси ишлаб чиқилади. Унга қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

ушбу лойиҳа қабул қилинишининг мақсадга мувофиқлигини асослашдан иборат бўлган тушунтириш хати;

миллий ва хорижий тажрибанинг таҳлили;

молиялаштириш ҳажм ва манбалари бўйича зарур ҳисоб-китоблар;

ташкил этилаётган органнинг асосий вазифалари, функциялари, фаолиятининг ҳуқуқий ва ташкилий асослари (тузилмаси, ходимларининг, шу жумладан, бошқарув ходимларининг чекланган сони), тугатилаётган органнинг функциялари-

ни қайта тақсимлаш ва бошқа масалалар бўйича таҳлилий материаллар.

Вазирликлар, давлат кўмиталари ва давлат бошқарувининг бошқа органларини тузиш ҳамда тугатиш тўғрисидаги тақлиф Президентнинг тегишли фармони лойиҳаси билан бирга ва унга илова қилинадиган ҳужжатлар Вазирлар Маҳкамаси Раёсати мажлисида кўриб чиқилади.

Тақлиф маъқулланган тақдирда Вазирлар Маҳкамаси Раёсатининг тегишли қарори қабул қилинади ва Бош вазир томонидан имзоланган тақдимнома Президент фармони лойиҳаси ва зарур таҳлилий материаллар илова қилинган ҳолда Президент Девонига киритилади.

«REG-SYSTEM»: юридик шахсларни ҳисобга олиш ва идентификациялаш

Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитасининг қарори (Адлия вазирлиги томонидан 2015 йил 27 августда 2594-1-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Юридик шахсларни ҳисобга олиш ва идентификация қилишни автоматлаштирилган ахборот тизими «Reg-System»да ишлаш тартиби тўғрисидаги Йўриқномага ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди.

Шуни эслатиб ўтамоқчи, мазкур Йўриқнома Давлат статистика кўмитаси ва рўйхатдан ўтказувчи органлар томонидан юридик шахслар тўғрисидаги маълумотларни, юридик шахсларни ҳисобга олиш ва идентификация қилишнинг автоматлаштирилган ахборот тизими «Reg-System» асосида Корхоналар ва ташкилотларнинг ягона давлат реестрига (бундан буён матнда КТЯДР деб юритилади) киритиш жараёнида ўзаро ҳамкорлик қилиш тартибини белгилайди.

Белгиланишича, почта манзиллари, телефон рақамлари, юридик шахсларнинг муассислари, давлат рўйхатидан ўтказилган тартиб рақами ва санаси (таъсис ҳужжатларига ўзгартиришлар киритиш, ягона давлат реестридан чиқариш) тўғрисидаги маълумотлари КТЯДРдаги барчанинг фойдаланиши учун очиқ бўлган ахборотлар ҳисобланади (илгари фақат почта манзили очиқ бўлган ахборот ҳисобланган эди).

Шунингдек, КТЯДРдаги барчанинг фойдаланиши учун очиқ бўлган ахборотлар қуйидагилар ҳисобланади:

идентификациялаштириш кўрсаткичлари – юридик шахснинг номи, коди (КТУТ), солиқ тўловчининг идентификация рақами (СТИР);

классификация кўрсаткичлари – асосий фаолият турининг характери, жойлашган ери, ташкилий-ҳуқуқий шакли ва мулкчилик шакли, кичик тадбиркорлик субъектларига мансублиги, давлат ва хўжалик бошқаруви органлари тузилмасига кириши.

Аввалгидек, ташқи фойдаланувчилар, бевосита Давлат статистика кўмитасининг www.stat.uz расмий сайтида реал вақт режимида, сўралаётган юридик шахснинг КТУТ ёки СТИР кодини киритиб, КТЯДРдан барчанинг фойдаланиши учун очиқ бўлган ахборотларни бепул олишлари мумкин.

Ҳужжатга бошқа ўзгартириш ва қўшимчалар ҳам киритилди.

Электрон тижорат қоидаларига тузатишлар

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 8 сентябрдаги 259-сонли қарори билан бир қатор меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар электрон тижоратни амалга ошириш соҳасидаги қонун ҳужжатларига киритилган сўнгги ўзгартиришларга мувофиқлаштирилди.

Хусусан, Ташқи савдо операциялари устидан мониторинг олиб бориш тартиби тўғрисидаги Низомга (Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 30 сентябрдаги 416-сонли қарори билан тасдиқланган) қўшимча киритилди, унга мувофиқ экспорт контрактларини расмийлаштирмасдан туриб Интернет тармоғидаги дўконлар орқали товарлар, ишлар ва хизматлар экспортини амалга ошириш мумкинлиги назарда тутилган. Шунингдек, Низомга 1000 АҚШ доллари гача тенг қийматли товарлар божхона юк декларацияси расмийлаштирилмасдан почта алоқаси хизматларини кўрсатиш қоидаларига мувофиқ Интернет тармоғидаги дўконлар орқали экспорт қилиниши мумкинлиги ҳақидаги меъёр киритилди.

ТАҲЛИЛ

Ўзбекистон суғурта бозори:
2015 йил I ярми якунлари

Суғурта

компаниялари сони

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг маълумотларига кўра, 2015 йил 17 июль ҳолатига Ўзбекистонда суғурталовчилар ва суғурта брокерларига суғурта фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи амалдаги лицензиялар реестрига 34 та компания киритилди.

Жами устав капитали

Жами устав капитали 387,4 млрд. сўмни ташкил этди ва 2014 йил биринчи ярмидаги кўрсаткич билан солиштирганда 26,6 фоизга ўсди.

Суғурта

мажбуриятлари

2015 йил биринчи ярми якунларига кўра, суғурта мажбуриятлари ҳажми 209 224,5 млрд. сўмни ташкил этди ва 2014 йилнинг шу давридагига нисбатан 10,4 фоиз ўсди. Мажбуриятларнинг асосий қисмини ихтиёрий суғурталаш мажбуриятлари ташкил этади, барча мажбуриятларнинг 75,2 фоизи уларнинг улушига тўғри келади.

Суғурта мукофотлари

Суғурта мукофотлари ҳажми 270,9 млрд. сўмни ташкил этди, бу 2014 йил январь-июнь ойларидаги мукофотлар ҳажми билан солиштирганда 48,6 млрд. сўмга ёки 21,8 фоиз кўпдир (222,4 млрд. сўм).

2015 йил январь-июнь ойлари якунларига кўра, ихтиёрий суғурта бўйича мукофотлар суғурта мукофотлари умумий ҳажмида 67,9 фоизни ташкил этди, қолган 32,1 фоизи мажбурий мукофотлар улушига тўғри келди.

Суғурта тўловлари

Суғурта тўловлари ҳажми 56,8 млрд. сўмни ташкил этди ва 2014 йил биринчи ярмидаги ҳажмга нисбатан 69,6 фоизга ўсди. Ўсиш мажбурий суғурта ҳисобига ҳам (15,9 млрд. сўмга ёки 79,4 фоизга), ихтиёрий суғурта ҳисобига ҳам (7,4 млрд. сўмга ёки 55 фоизга) юз берди.

2015 йил январь-июнь ойларида ихтиёрий суғурта бўйича тўловлар улуши 63,4 фоизни ташкил этди, бу 2014 йилнинг шу давридаги кўрсаткичдан 3,4 фоизли бандга юқоридир. Ўз навбатида, мажбурий суғурта бўйича тўловлар улуши 36,6 фоизгача пасайди (ўтган йилда 40,0 фоиз).

2015 йил биринчи ярмида суғурта тўловлари ҳажмининг суғурта мукофотлари ҳажмига нисбати 20,9 фоизни ташкил этди, бу ўтган йилги кўрсаткичдан 5,9 фоизли бандга юқоридир.

Инвестициялар

2015 йил биринчи ярми якунларига кўра, суғурта компаниялари инвестициялари ҳажми 681,6 млрд. сўмни ташкил этди, бу ўтган йилги ҳажмдан 15,6 фоиз кўпдир. Инвестицияларнинг асосий қисмини омонатлар (47,6 фоиз) ва қимматли қоғозларга инвестициялар (39,5 фоиз) ташкил этади.

Ташкилотлар бўйича
суғурта мукофотлари ва
тўловлари

Суғурта мукофотлари ҳажми бўйича дастлабки учта сатрни «Ўзагросуғурта» АЖ (мукофотлар умумий ҳажмида компаниянинг улуши 22,1 фоизни ташкил этади), «KAFOLAT sug'urta kompaniyasi» АЖ (10,2 фоиз) ва «Ўзбек-

инвест» ЭИСМК (9,6 фоиз) эгаллайди. 2015 йил январь-июнь ойларида 10 та йирик суғурта компаниясининг суғурта мукофотлари ҳажми 206,0 млрд. сўмни ташкил этди (10 та компания улуши – умумий ҳажмнинг 76,0 фоизи).

Суғурта тўловлари ҳаж-

ми бўйича ҳам «Ўзагросуғурта» АЖ етакчилик қилди, республика бўйича суғурта тўловлари умумий ҳажмида унинг улуши 23,5 фоизни ташкил этди. Ундан кейинги ўринда «Agro Invest Sug'urta» АЖ (тўловлар ҳажми 7,6 млрд. сўмни ёки

умумий ҳажмга нисбатан 13,3 фоизни ташкил этди) ва «O'zbekinvest Hayot» ШХЖШСК (7,1 млрд. сўм ёки 12,5 фоиз) туради. 10 та йирик суғурта компаниясининг суғурта тўловлари улуши умумий ҳажмнинг 87,1 фоизини ташкил этди.

1-жадвал.

Суғурта мажбуриятлари ҳажми динамикаси

	2014 йил январь-июнь		2015 йил январь-июнь		2014 й. январь-июньга кўра фоизда
	млрд. сўмда	якунига кўра фоизда	млрд. сўмда	якунига кўра фоизда	
Суғурта мажбуриятлари, жами	189 478,9	100	209 224,5	100	110,4
Ихтиёрий суғурта	146 496,4	77,3	157 345,3	75,2	107,4
Мажбурий суғурта	42 982,5	22,7	51 879,3	24,8	120,7

2-жадвал.

Ўзбекистон суғурта компаниялари суғурта мукофотлари ҳажми динамикаси

	2014 йил январь-июнь		2015 йил январь-июнь		2014 й. январь-июньга кўра фоизда
	млрд. сўмда	якунига кўра фоизда	млрд. сўмда	якунига кўра фоизда	
Суғурта мукофотлари, жами	222,4	100	270,9	100	121,8
Ихтиёрий суғурта	151,0	67,9	183,9	67,9	121,8
Мажбурий суғурта	71,4	32,1	87,1	32,1	121,9

3-жадвал.

Ўзбекистон суғурта компаниялари суғурта тўловлари ҳажми динамикаси

	2014 йил январь-июнь		2015 йил январь-июнь		2014 й. январь-июньга кўра фоизда
	млрд. сўмда	якунига кўра фоизда	млрд. сўмда	якунига кўра фоизда	
Суғурта тўловлари, жами	33,5	100	56,8	100	169,6
Ихтиёрий суғурта	20,1	60,0	36,0	63,4	179,4
Мажбурий суғурта	13,4	40,0	20,8	36,6	155,0

6-жадвал.

2015 йил биринчи чораги якунларига кўра суғурта компаниялари кесимида
суғурта хизматлари бозори ҳақидаги маълумотлар

Т/р	Суғурта ташкилоти номи	Суғурта мукофотлари			Суғурта тўловлари		
		млн. сўмда	якунига кўра фоизда	2014 йил январь-мартга кўра фоизда	млн. сўмда	якунига кўра фоизда	2014 йил январь-мартга кўра фоизда
1	«Ўзагросуғурта» СК (АЖ)	59 984,2	22,1	132,9	13 322,1	23,5	185,2
2	«KAFOLAT sug'urta kompaniyasi» АЖ	27 538,0	10,2	137,4	5 927,0	10,4	177,6
3	«Ўзбекинвест» ЭИСМК	26 058,2	9,6	99,2	5 788,9	10,2	98,8
4	«Alfa Invest» МЧЖ СТ	17 724,0	6,5	100,8	1 904,0	3,4	162,4
5	«Alskom» СК АЖ	16 181,3	6,0	144,4	1 391,4	2,5	142,1
6	«Agro Invest Sug'urta» АЖ	13 772,9	5,1	264,6	7 558,5	13,3	284,8
7	«Kapital Sug'urta» АЖ	13 617,1	5,0	100,3	2 443,0	4,3	106,1
8	«Asia Inshurans» МЧЖ СК	11 579,4	4,3	91,0	1 964,6	3,5	200,9
9	«Инго-Ўзбекистон» САЖ	9 958,6	3,7	107,8	1 254,1	2,2	114,6
10	«O'zbekinvest Hayot» ШХЖШСК	9 584,5	3,5	121,8	7 096,2	12,5	156,5
11	«Temiryo'l-Sug'urta» СК МЧЖ ҚҚ	9 348,9	3,5	138,4	310,5	0,5	120,9
12	«UVT Inshurans» МЧЖ СТ	7 316,0	2,7	82,1	1 182,0	2,1	267,9
13	«Xalq Sug'urta» МЧЖ СК	6 277,9	2,3	194,5	797,8	1,4	183,3
14	«Gross Insurance» МЧЖ	4 365,6	1,6	103,6	295,7	0,5	205,3
15	«Euroasia Insurance» СК МЧЖ ҚҚ	3 979,4	1,5	112,0	1 178,1	0,3	260,2
16	«Universal-Sug'urta» АЖ	3 852,5	1,4	93,0	352,0	0,6	51,8
17	«Temiryo'l Life» МЧЖ	3 781,4	1,4	-	2 041,6	3,6	-
18	«Hamkor Sug'urta» МЧЖ	3 186,3	1,2	236,1	109,8	0,2	377,0
19	«Mega Invest Insurance» СК МЧЖ	3 159,0	1,2	154,1	70,3	0,1	51,5
20	«IshONCh» ХСК МЧЖ	3 028,5	1,1	111,1	677,9	1,2	113,7
21	«Kafil sug'urta» МЧЖ	2 552,8	0,9	147,5	183,1	0,3	1 881,6
22	«Silk Road Insurance» СК АЖ	1 955,8	0,7	101,5	307,2	0,5	259,8
23	«DD-General Insurance» МЧЖ	1 781,9	0,7	133,4	282,9	0,5	137,1
24	«Garant Insurance Group» ШСК	1 744,8	0,6	92,2	41,9	0,1	74,6
25	«Sug'urta O'z» МЧЖ СК	1 658,1	0,6	39,0	68,1	0,1	39,5
26	«Global Insurance Group» МЧЖ СТ	1 640,7	0,6	95,6	38,8	0,1	287,2
27	«Alfa Life» ШХБ СТ	1 470,6	0,5	145,2	1 091,5	1,9	401,7
28	«Unipolis» МЧЖ	1 362,9	0,5	284,4	59,9	0,1	61,4
29	«Мадад» ОАЖ	1 258,2	0,5	181,1	-	-	-
30	«Asko-Vostok» МЧЖ	1 215,4	0,4	77,8	16,8	0,0	54,1
31	«Chartis Uzbekistan» СК МЧЖ ҚҚ	-	-	-	-	-	-
	Жами:	270 934,9	100,0	121,8	56 755,3	100,0	167,4

Суғурта тўловларининг суғурта
мукофотларига нисбати

	2014 йил январь-июнь	2015 йил январь-июнь
Суғурта мукофотлари, млрд. сўм	222,4	270,9
Суғурта тўловлари, млрд. сўм	33,5	56,8
Тўловларнинг мукофотларга нисбати, фоиз	15,0	20,9

5-жадвал.

2015 йил январь-июнь ойларида
суғурта компаниялари инвестициялари
таркиби, млрд. сўм

	2014 йил январь-июнь	2015 йил январь-июнь	Ўсиш, фоизда
Инвестициялар, шу жумладан	589,8	681,6	115,6
Депозитлар (омонатлар)	284,6	324,7	114,1
Қимматли қоғозлар	234,3	269,4	115,0
Заёмлар	5,9	7,9	133,9
Кўчмас мулк	24,3	27,4	112,8
Корхоналар устав фондида иштирок этиш	38,1	49,5	130,1
Бошқалар	2,6	2,6	101,2

TADORIK

Анжуманда Давлатимиз раҳбари раҳнамолигида газ таъминоти тизими модернизациялаш, техник ва технологик янгилашга қаратилган ислохотлар саноат корхоналари, ижтимоий объектлар ва аҳолининг газ маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи узлуксиз қондирилишига хизмат қилаётгани таъкидланди. Хусусан, мазкур тармоқда мавсумга тайёргарликни таъминлашда Президентимизнинг 2015 йил 7 июлдаги «Республика иқтисодиёти тармоқлари ва ижтимоий соҳаларини 2015/2016 йиллар куз-қиш даврида барқарор ишлашга комплекс тайёрлашни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-2367-сонли Қарорига дастуриламал бўлаётгани қайд этилди.

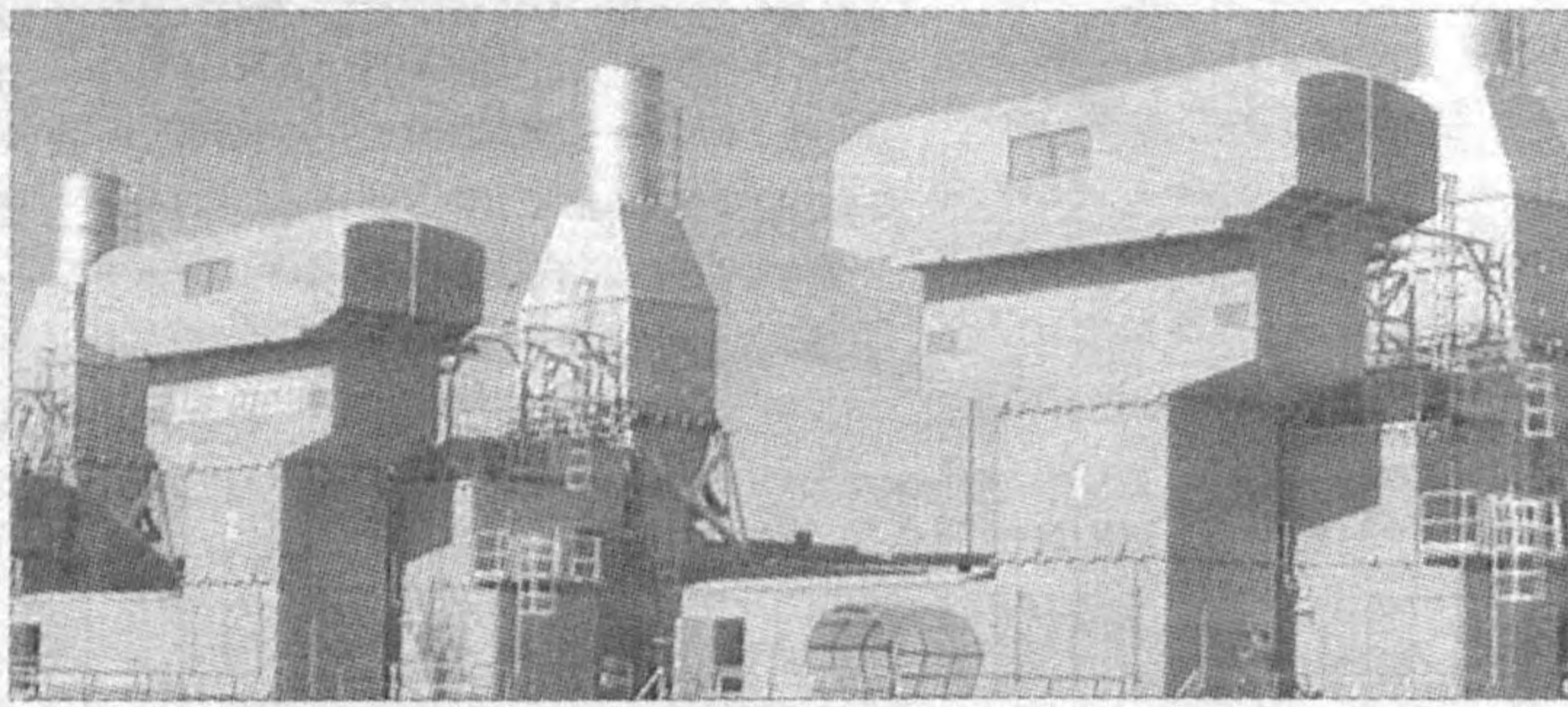
– Компаниямиз томонидан магистрал газ қувурлари тизими ва газни тақсимлаш тармоқларида табиий газдан оқилонга фойдаланишни таъминлашга доир аниқ чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилган, – дейди «Ўзтрансгаз» акциядорлик компанияси бошқаруви раиси ўринбосари М.Бошманов. – Жорий йилнинг етти ойи якунларига кўра, газ таъминотида узилишларга йўл қўймаслик мақ-

Мавсум олдидан тайёргарлик

Пойтахтимизда «Ўзтрансгаз» акциядорлик компанияси томонидан газ транспорт тизими объектларини 2015-2016 йиллар куз-қиш мавсумида барқарор ишлашга тайёрлаш, аҳолига табиий ва суюлтирилган газ ҳамда маиший газ баллонларини етказиб бериш масалаларига бағишланган матбуот анжумани ўтказилди.

садида газ қувурларининг 70,6 километри капитал таъмирланди, 105,5 километр газ коммуникацияси реконструкция қилинди. 7 минг 725 километрга яқин қувур зичлик синовидан ўтказилиб, ҳаво босими ёрдамида тозаланди. 5 минг 800 километрдан ортиқ ер ости қувури ҳолати текширилди, 72 минг 364 газ тақсимлаш пункти тафтишдан ўтказилди.

Шунингдек, «Ўзтрансгаз» томонидан 942 минг 344 хонадонга суюлтирилган газ етказиб берилмоқда. Бунда ойлик қуввати 30 минг 894 тонна ни ташкил этувчи 45 газ тўлдириш

станцияси, 209 маиший газ баллонларини тарқатувчи сервис маркази, 222 суюлтирилган газ ташувчи вагонцистерна, 58 автоцистерна хизмати муҳим роль ўйнамоқда.

– Сўнгги йилларда аҳолини газ билан таъминлашда суюлтирилган газ таъминоти ҳам катта эътибор қаратилмоқда, – дейди М.Бошманов. –

2014 йилда шу мақсадда республика миқёсида 20 газ тўлдириш шохобчаси ишга туширилган бўлса, жорий йилда яна 14 шундай объект фаолиятини йўлга қўйиш режалаштирилган. 2014 йилда ушбу тузилмалар орқали аҳолига 527 минг 963 дона маиший газ баллони етказиб берилган бўлса, жорий мавсумда 608 минг 734 дона баллон тарқатиш белгиланган.

Хизмат кўрсатиш сифатини янада такомиллаштириш мақсадида ўтган йилда 31 «MAN» русумли автоцистерна, 55 «ISUZU» русумли махсус автомашина харид қилинди. Ҳозирги вақтда ушбу техникалар сонини янада кўпайтиришга қаратилган саъй-ҳаракатлар якунига етказилмоқда.

Мамлакат бўйича автомобилларга газ тўлдиришга мўлжалланган 475 компрессор станцияси фаолият кўрсатмоқда. 2020 йилга бориб уларни 809 тага етказиш режалаштирилган.

Тадбирда жорий йилнинг 10 октябрига қадар тугалланиши белгиланган 2015-2016 йиллар куз-қиш мавсумида тайёргарлик ишлари айти кунларда деярли тўлиқ бажарилгани маълум қилинди.

Гулшан ЮСУПОВА.

«Ўзбеккўмир»: куз-қиш фаслига ҳозирлик авжида

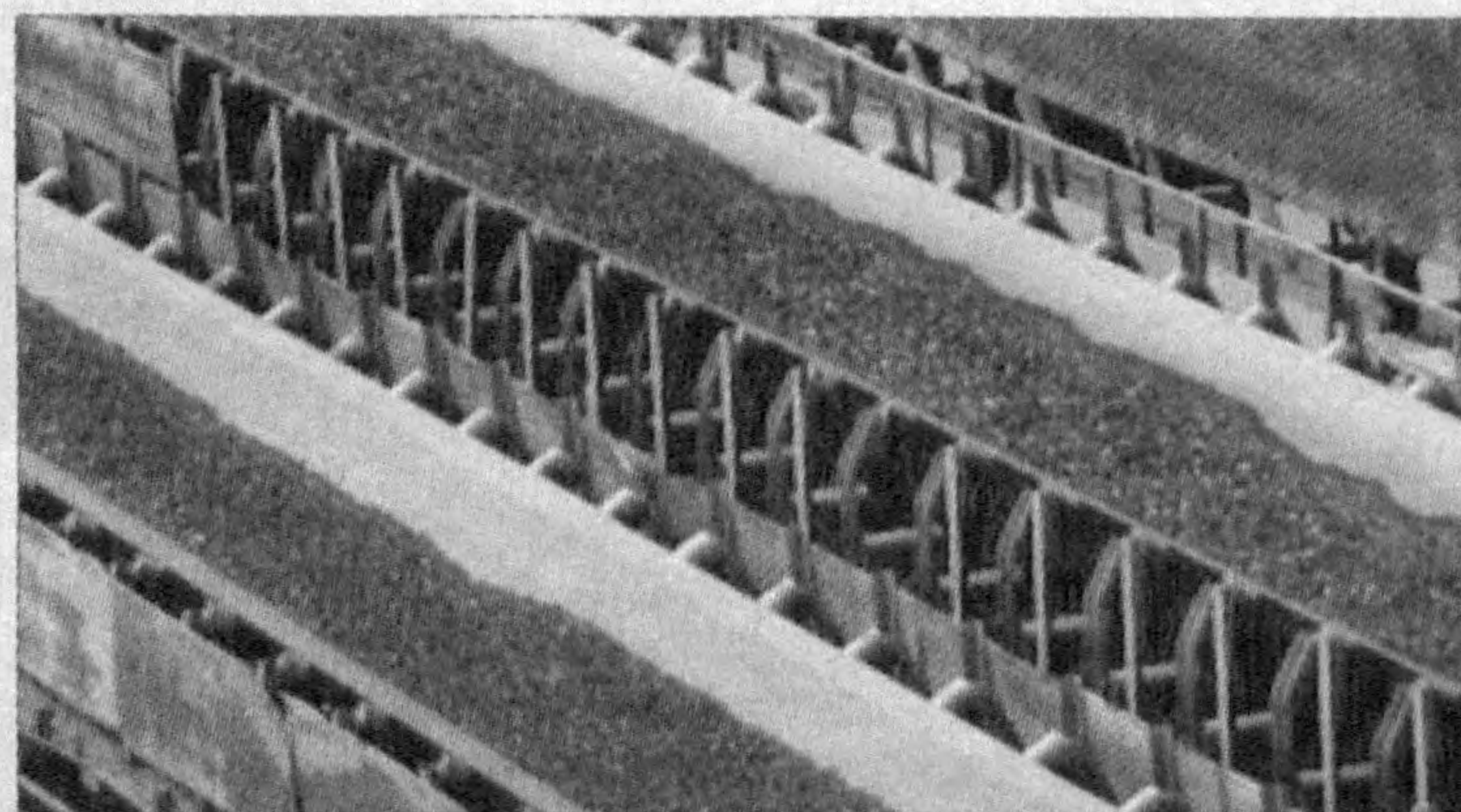
Миллий матбуот марказида «Ўзбеккўмир» акциядорлик жамияти томонидан мамлакатимиз иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, аҳолини қаттиқ ёқилғи билан барқарор таъминлаш юзасидан амалга оширилаётган ишларга бағишланган анжуман ташкил этилди.

Тадбирда сўзга чиққанлар юртимизда қаттиқ ёқилғи ишлаб чиқаришга замонавий технологияларни жорий этиш, ишлаб чиқаришни модернизация қилиш борасида олиб борилаётган ислохотлар натижасида саноат корхоналари, ижтимоий объектлар ва аҳолининг кўмир маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи ўз вақтида, сифатли қондирилаётганини таъкидладилар.

– Аҳоли ва бюджет ташкилотларига маҳсулотни етказиб беришда жамиятимиз томонидан жойларда ташкил этилган 14 ҳудудий дистрибьюторлик маркази ва уларнинг жойлардаги 72 филиали муҳим ўрин тутмоқда, – дейди «Ўзбеккўмир» акциядорлик жамияти бош директори ўринбосари Н.Умаров. – 2015 йилнинг январь-август ойларида марказлар орқали жами 310 минг тонна кўмир сотилди. Шундан истеъмолчиларга 2,7 млн. тонна, жумладан, «Ўзбекэнерго» акциядорлик жамиятига 2,2 млн., бюджет ташкилотларига 246,5 минг, аҳолига 167 минг тонна қаттиқ ёқилғи етказиб берилди, 68,8 минг тонна кўмир биржа савдолари орқали сотилди.

Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 7 июлдаги «Республика иқтисодиёти тармоқлари ва ижтимоий соҳаларини 2015/2016 йиллар куз-қиш даврида барқарор ишлашга комплекс тайёрлашни таъминлаш

чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-2367-сонли Қарорига мувофиқ, жамият томонидан бюджет ташкилотларига 373 минг, «Ўзбекэнерго» акциядорлик жамиятига 3 млн. 54 тонна, аҳолига 847 минг тонна кўмир етказиб берилиши кўзда тутилган.

Мавсум даврида маҳсулот етказиб бериш узлуксизлигини таъминлаш, хизмат кўрсатиш сифатини янада яхшилаш мақсадида ҳудудий дистрибьюторлик марказлари ва уларнинг филиалларида байрам ва дам олиш кунларида ҳам хизмат кўрсатиш йўлга қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 2 июлдаги «Республикада кўмир брикетлари ишлаб чиқариш ва сотишни комплекс ташкил этишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори истеъмолчиларни сифатли кўмир маҳсулотлари билан таъминлашга хизмат қилмоқда. Мазкур қарор асосида Қорақалпоғистон

Республикаси, Андижон, Наманган, Фарғона, Тошкент, Самарқанд, Навоий, Сурхондарё, Хоразм вилоятларида йилига 240 минг тонна кўмир брикети ишлаб чиқариш қувватига эга 31 фабрика ташкил этилди.

Фойдаланишда қулай ва ихчам кўмир брикетларини

ишлаб чиқариш бўйича ўтган даврда 27 корхона билан 175,7 минг тонна хомашё етказиб бериш бўйича шартнома имзоланган бўлса, ҳудудий дистрибьюторлик марказлари ва уларнинг филиаллари томонидан истеъмолчиларга етказиб берилган тайёр маҳсулот ҳажми 28,5 минг тоннани ташкил этди.

Анжуманда истеъмолчиларга кўмир етказиб бериш сифатини ошириш мақсадида «Ўзбеккўмир» АЖ томонидан ягона электрон маълумотлар базасини яратиш устида иш олиб борилаётгани, бунинг татбиқ этилиши харидорларга янада қулай шароит туғдириши қайд этилди.

Ширин БАЙСЕНОВА.

Кибертахдидлардан ҳимояланишнинг инновацион ечимлари

Халқаро бизнес марказида ахборот хавфсизлиги масалалари муҳокамасига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Унда Жанубий Корея, Хитой, Қозоғистон ва Россия Федерациясининг юқори малакали мутахассислари ўзларининг маъруза ва тақдимотлари билан иштирок этди.

Тадбирни Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳузуридаги Ахборот хавфсизлигини таъминлаш маркази директори Зафар Раҳматуллаев кириш сўзи билан очар экан, ахборот-коммуникация технологиялари соҳасининг жадал ривожланиши ахборот хавфсизлигини таъминлаш ва фойдаланувчиларни мавжуд кибертахдидлардан ҳимоя қилиш заруратини юзага келтираётганини таъкидлади.

– Давлатимиз раҳбари томонидан 2005 йил 5 сентябрда қабул қилинган «Миллий ахборот-коммуникация тизимларининг компьютер хавфсизлигини таъминлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарор мамлакатимизда ахборот хавфсизлигини таъминлаш борасида аниқ механизм яратишда дастуриламал бўлмоқда, – дейди З.Раҳматуллаев. – Қолаверса, Ўзбекистоннинг Марказий Осиёда биринчилардан бўлиб ахборот ва коммуникация технологиялари соҳасидаги халқаро хавфсизлик тизимига қўшилгани эндиликда республикада кибертахдидларга қарши курашда олиб бораётган чора-тадбирлар самарасини оширади.

Анжуманда иштирокчилар томонидан интернет хавфсизлиги, веб-сайт ва серверлар-

га бўлаётган хавф-хатарлар, ахборот хавфсизлигига оид ҳодисаларни аниқлаш ва қарши курашиш усуллари, инновацион ва техник-технологик ечимлар, ахборот хавфсизлиги соҳасидаги илмий-тадқиқотларга оид ютуқлар, ахборот хавфсизлигини таъминлаш воситалари ривож билан боғлиқ истиқболли йўналишлар ва тенденциялар, банк тўлов тизимларида ахборот хавфсизлиги таъминланишининг технологик ечимлари каби қатор муҳим масалалар кўриб чиқилди.

Секция ишида KISA, Huawei, SAP, Intel каби йирик компаниялар фаолияти ва тажрибаларида ахборот хавфсизлиги ҳодисаларини аниқлаш, кибержиноятчиликка қарши кураш, эҳтимолий киберхужумлар профилактикаси ва уларнинг асоратларини бартараф этиш бўйича илғор тажриба ва усуллар тақдироти тингланди.

Анжуманда Ахборот хавфсизлигини таъминлаш марказининг ахборот маконидаги таҳдидларга ишлов бериш жараёнидаги фаолияти ҳақида сўз бориб, миллий интернет сегментидаги хавфсизликни таъминлаш борасидаги чора-тадбирлари таҳлил этилди.

Тадбир якунида мамлакатимиз давлат органларида ахборот хавфсизлиги тизимларини янада такомиллаштириш истиқболлари муҳокама қилинди.

Наргиз АҲМЕДОВА.

STATISTIKA

ЎзРТХБда сотувга қўйилган товарларнинг ҳафталик ўртача мақбул нархи

	06-07/ 10-07	13-07/ 17-07	20-07/ 24-07	27-07/ 31-07	03-08/ 07-08	10-08/ 14-08	17-08/ 21-08	24-08/ 28-08	29-08/ 04-09	07-09/ 11-09	14-09/ 18-09
Пахта ёғи, сўм/т	2 693 457	2 672 130	2 693 329	2 693 329	2 667 778	2 726 185	2 740 316	2 743 822	2 745 625	2 692 930	2 715 299
Бугдой уни олий нав, сўм/т	1 261 705	1 279 761	1 272 963	1 240 992	1 300 730	1 288 770	1 273 188	1 264 006	1 238 790	1 300 730	1 278 176
Бугдой уни биринчи нав, сўм/т	902 781	889 753	900 378	900 085	902 470	889 122	899 896	893 170	893 170	900 441	890 426
Бугдой, ем учун 4 класс	583 611	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401	583 401
Бугдой, ем учун 5 класс	523 995	515 811	514 772	514 772	514 772	514 772	538 358	562 661	542 408	542 408	542 408
Шакар	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900	2 412 900
Бензин АИ-80, сўм/т	3 482 134	3 414 438	3 350 752	3 585 072	4 423 843	3 632 161	3 749 331	3 380 370	3 475 361	3 804 060	4 089 941
Бензин АИ-91, сўм/т	3 768 571	3 171 959	3 560 695	3 560 695	3 560 695	6 237 896	3 366 203	3 557 865	3 801 452	3 547 739	4 324 128
Дизель ёнилғиси, сўм/т	4 535 041	4 251 304	4 487 979	4 464 204	4 534 613	4 128 860	4 401 958	4 210 338	4 105 470	4 517 709	4 287 014
Суюлтирилган газ, сўм/т	2 404 781	2 052 064	2 590 970	2 436 308	2 608 012	2 601 676	2 541 533	2 537 614	2 792 529	2 615 189	2 469 720
Соя шроти, сўм/т	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	3 960 000	4 050 000	4 050 000	4 050 000	4 050 000	4 050 000
Пахта чигити шроти, сўм/т	488 986	482 969	494 938	496 619	483 089	495 582	498 163	559 057	512 374	493 970	535 484
Пахта чигити шелухаси, сўм/т	256 644	235 251	236 084	236 085	236 085	236 085	241 203	267 190	236 085	236 085	256 409
Азот-фосфорли ўғит (қолда), сўм/т	728 760	728 760	728 760	728 760	728 760	728 760	728 761	728 761	728 761	728 761	728 800
Аммофос 44:10, сўм/т	1 284 104	1 284 104	1 284 104	1 168 000	1 168 000	1 168 000	1 168 000	1 168 000	1 168 000	1 168 000	1 168 000
Кальцийланган сода (қолда), сўм/т	1 445 582	1 387 505	1 220 537	1 263 154	1 210 734	1 256 397	1 378 745	1 421 911	1 528 192	1 539 364	1 627 897
Сульфат аммонияси (уюм), сўм/т	339 236	338 489	343 414	337 897	328 687	347 541	342 401	324 609	328 766	324 512	324 383
Суперфосфат (уюм), сўм/т	399 780	399 780	1 005 333	1 005 333	1 005 333	1 005 333	1 005 333	1 005 333	399 732	399 732	399 732
Арматура (СТ25-35ГС), сўм/т	2 757 778	2 836 239	2 836 239	2 922 056	2 922 056	2 860 131	2 860 131	2 700 925	2 700 925	2 777 827	2 777 827
Қурилиш битуми, сўм/т	2 075 519	2 392 762	2 331 411	2 198 319	2 183 045	2 528 224	2 079 973	2 198 824	2 280 866	2 343 714	2 604 518
Мис катанкаси, сўм/т	25 179 592	25 348 935	25 102 317	25 102 317	16 004 433	19 282 676	22 721 013	22 721 013	22 721 013	22 721 013	22 721 013
Полиэтилен (F-0120), сўм/т	9 186 991	9 186 991	9 186 991	9 186 991	9 186 991	9 215 063	9 215 063	9 215 063	9 215 063	9 785 248	9 785 248
Кўмир (2 БОМСШ 0-50), сўм/т	120 414	120 414	120 414	139 927	139 927	139 927	139 927	121 996	125 293	125 293	101 100
Цемент (М-400 Д-20), сўм/т	251 990	264 874	260 668	270 612	284 281	318 078	322 783	349 278	339 973	370 985	364 367
Шифер 8 тўлкили, сўм/лист бирлигида	18 538	18 571	18 556	18 731	18 666	18 849	19 775	21 126	22 493	24 153	24 283

XABARLAR, VOQEALAR

Ўзбекистоннинг сайёҳлик салоҳияти
Японияда намоиш этилмоқда

Япония пойтахти Токио шаҳридаги «JATA Tourism Expo Japan – 2015» халқаро сайёҳлик кўргазмасида Ўзбекистоннинг сайёҳлик салоҳияти кенг намоиш этилмоқда.

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида сайёҳлик инфратузилмасини ривожлантириш борасида амалга оширилаётган кенг кўламли ишлар самарасида юртимизда ички ва ташқи туризм тобора кенгаймоқда. Мамлакатимиздаги тинчлик ва фаровонлик, замонавий меҳмонхоналар ва дам олиш масканлари, юқори сифатли хизмат сайёҳларнинг мазмунли ҳордиқ чиқариши учун қулай имконият яратмоқда.

Ўзбекистон сайёҳлик ва тарихий жойлар бўйича дунёдаги етакчи ўн мамлакат қаторида туради. Мамлакатимиз ҳудудида 7 мингдан ортқ тарихий ёдгорликлар бўлиб, уларнинг акса-

рияти ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон мероси рўйхатига киритилган. Самарқанд «The Huffington Post» интернет нашри томонидан инсон ўз умри давомида ҳеч бўлмаса бир марта бориб кўриши шарт бўлган дунёдаги 50 шаҳардан бири сифатида эътироф этилган.

«Ўзбектуризм» миллий компанияси мамлакатимиз сайёҳлик салоҳиятини жаҳонга кенг танитиш мақсадида қатор халқаро компаниялар билан яқин ҳамкорлик қилиб келмоқда. Дунё миқёсидаги кўргазма ва ярмаркаларда фаол иштирок этмоқда. Японияда ўтказилаётган туризм кўргазмаси юртимиз жозибасини намоиш

этиш учун яна бир қулай имкониятдир.

«Ўзбектуризм» компаниясидан маълум қилишларича, кўргазмада Ўзбекистон миллий тенди ўзининг бетакрор дизайни билан иштирокчилар ва мутахассислар эътиборини тортмоқда. Мамлакатимизнинг гўзал масканлари ва тарихий обидалари тасвирланган, миллий матолар ва атрибутлар билан безатилган тенд юртимиз ҳақида ёрқин тасаввур уйғотади.

«JATA Tourism Expo Japan – 2015» халқаро сайёҳлик кўргазмасида мамлакатимизнинг «Ўзбектуризм», «Ўзбекистон ҳаво йўллари», «Буюк ипак йўли», «Marco Polo Central Asia Travel», «Megatour», «Darvesh Tour Service», «Sheherezade Voyages», «Samarkand Global Star», «Sitara International», «Anur Tour» каби компания ва ташкилотлари иштирок этмоқда.

Кўргазма доирасида «Ўзбектуризм» миллий компанияси, Ўзбекистоннинг Япониядаги элчихонаси, Япония сайёҳлик агентликлари уюшмаси (JATA) ва Япония халқаро ҳамкорлик агентлиги (JICA) ҳамкорлигида мамлакатимиз сайёҳлик салоҳиятига бағишланган форум ўтказилиши мўлжалланган.

ЎЗА материали асосида.

Наманганда Ҳиндистон
ярмаркаси

Наманган шаҳрида «Ҳиндистон ярмаркаси» деб номланган савдо кўргазмаси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ҳамда Ҳиндистон хунармандлик буюмлари экспортини ривожлантириш кенгаши томонидан ташкил этилган тадбирда Президентимиз раҳнамолигида дунёнинг кўплаб давлатлари билан халқаро иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш, хусусан, Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ишлар юксак самаралар бераётгани таъкидланди.

Кўргазмада ҳинд диёрининг тикувчилик, ёғоч ўймакорлиги, уй-рўзгор, заргарлик, эсдалик совғалари каби миллий хунармандлик буюмлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган йигирмадан зиёд фирма ва компанияси маҳсулотлари намоиш этилди.

Кўргазма давомида икки мамлакат тадбиркор ва ишбилармонлари ўртасида ўзаро тажриба алмашиш, савдо-сотиқ алоқаларини йўлга қўйиш борасида шартнома ва келишув битимлари имзоланди.

ЎЗА материали асосида.

«Трастбанк» жамоаси икки
карра вилоят чемпиони

Қашқадарё вилояти Футбол федерацияси томонидан ўтган йилдан буён ташкил этилаётган мини-футбол бўйича вилоят банк ходимлари ўртасидаги чемпионат ўз якунига етди. Жорий йилнинг бошидан бошланган бу галги турнир қизиқарли ва мурасасиз кечди.

Мазкур чемпионатда вилоятдаги 16 та банк жамоалари иштирок этди. Биринчи давра баҳсларида жамоалар икки гуруҳга бўлинган ҳолда, баҳс олиб бордилар ва икки гуруҳнинг юқори тўртлигидан жой олган кучли жамоалар кейинги босқич йўланмасини қўлга киритдилар. Бунда вилоят Футбол федерацияси вакиллари томонидан куръа ташланиб, жамоалар иштирокига ойдинлик киритиб олинди.

Турнир пешқадами сифатида «Трастбанк»нинг Қашқадарё филиали жамоаси рақиблар дарвозасига 33 та тўп киритди. Мағлубиятсиз серияни давом эттириб, барча ўйинларда ғолиб бўлган ушбу жамоа жами 21 очко тўплаган ҳолда вилоят чемпионига айланди.

Эътиборлиси шундаки, «Трастбанк» жамоаси ўтган йилги чемпионатда ҳам ғолибликни қўлга киритган эди. Бу

йил ҳам ушбу анъанани такрорлаб, вилоят банклари ўртасида тенгсиз эканлигини яна бир бор исботлашди.

Чемпионатда «Ўзсаноатқурилишбанк» жамоаси 7 учрашувда 5 та ғалаба, 1 та дуранг, 1 та мағлубият билан 16 очко жамғариб иккинчи, Халқ банки жамоаси эса улардан бир очко кам тўплаб, учинчи ўрин билан кифояланди. Бу йилги чемпионат тўпурари «Трастбанк» жамоаси ўйинчиси Шерзод Улуғмуродов бўлди. Ғолиб ва совриндорлар Қашқадарё вилояти Футбол федерацияси томонидан махсус тақдирланди.

Бекзод АКРОМОВ.

ОБУНА-2016

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

газетасига обуна бўлинг!

Газетанинг обуна индекслари

Юридик шахслар учун: Жисмоний шахслар учун:
Ўзбек тилида – 102 Ўзбек тилида – 377
рус тилида – 104 рус тилида – 378

Маълумот учун телефонлар: 0(371) 234-58-43, 0(371) 234-43-18

«БАНК АХБОРОТНОМАСИ»: МОЛИЯ ЯНГИЛИКЛАРИДАН ДОИМО ХАБАРДОР БЎЛИНГ!

БАНК АХБОРОТНОМАСИ

АХБОРОТ-ТАҲЛИЛИЙ ГАЗЕТА

ХАМКОРЛАРИМИЗ ВА МУАССИС

Ўзбекистон Республикаси
Марказий банки

«Norma» МЧЖ

«Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖ

БОШ МУҲАРРИР

Акмал НАЗАРОВ

Нашр учун масъул

Анвар АСРОРОВ

ЧОП ЭТИШГА ТАЙЁРЛОВЧИ

Газета «Moliya yangiliklari agentligi» МЧЖнинг
компьютер базасида
саҳифаланди

АХБОРОТ КЎМАГИ

ЎЗА, «Туркистон-пресс» НАА

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:

100084, Тошкент ш.,

Ғ. Мавлонов кўчаси,

1а-уй, 3-қават.

e-mail: info@banknews.uz

www.banknews.uz

Реклама ва эълонлар учун
234-43-18

телефони орқали мурожаат қилинг.

Юридик шахслар учун нашр индекси – 102.

Жисмоний шахслар учун нашр индекси – 377.

Тахририятнинг фақат ёзма розилиги билан «Банк ахборотномаси»да эълон қилинган материалларни кўчириб босишга ижозат берилади.

Қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2012 йил 10 январда 0065-тартиб рақами билан рўйхатга олинган.

Газета ҳафтанинг пайшанба куни чоп этилади.

Буюртма № 76

Адади: 6147 нусха.

Нархи шартнома асосида.

Газета АЗ ҳажмида, 3 шартли босма табоқда чоп этилди.

Босишга рухсат этилди: 30.09.2015 й., 9.00.